

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় স্নাতক মহলাৰ ষষ্ঠ ষান্মাসিকৰ অসমীয়া
৬.৫৬ নং প্ৰশ্নকাকতৰ বাধ্যতামূলক গৱেষণা পত্ৰ

বিষয় : নলবাৰী জিলাৰ ৰাজাখাট বানেকুছি গাঁৱৰ লোকসাহিত্যৰ পৰিচয়

Presented
18/04/2024

নীহাৰিকা মৰান

তত্ত্বাবধায়িকা

ড° নীহাৰিকা মৰান

সহকাৰী অধ্যাপিকা

অসমীয়া বিভাগ

মহেন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী বালিকা মহাবিদ্যালয়

গৱেষিকা ছাত্ৰী

নাম : মধুস্মিতা বড়ো

শ্ৰেণী : ষষ্ঠ ষান্মাসিক

শ্ৰেণী ৰোল নং- B.A-২১০০৪৯

ৰোল নং- UA-২১১-১৯৩-০১৬৯

পঞ্জীয়ন নং- ২১০৮৬৪৮৭

মহেন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী বালিকা মহাবিদ্যালয়, নলবাৰী

বৃত্তজ্ঞতা-জ্ঞাপন

মহেন্দ্ৰ বাৰামুখ ভৌৰুঁৰী বাৰামুখ
মহাবিদ্যালয়ৰ মঠ এগৰাকীৰ মঠ সান্নাতিদান
অসমীয়া বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰী । অসমীয়া বিজ্ঞানৰ
ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জ্ঞানৰ পৰিসৰৰ প্ৰতি লক্ষ্য
বাৰিম গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে লোৱাৰ মঠ
সান্নাতিদানৰ পাণ্ডিত্যমত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা
ছাত্ৰ গৱেষণাৰ আশ্রমত মঠ এই সান্নাতিদান
ছাত্ৰী হিচাপে আমাৰ অসমীয়া বিজ্ঞানৰ
সম্বন্ধৰী অৰ্থাৎ দিক ৬° লিখাৰিফা মৰাণ
বাৰদেউৰ তত্ত্বাবধানত “নামসৰী জিলাৰ
বাহাগমাট বাহাগমাট গাঁৱৰ জোৰা সান্নাতিদান
পৰিচয়”

এই বিমলটি লৈ তাৰ ওপৰত গৱেষণা
বৰ্ষিবলৈ প্ৰেৰণা হাতত লগো ।

“গৱেষণা পুত্ৰ প্ৰদত্ত কৰণত” উচ্চ
শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা শিক্ষণনীতি
সম্বন্ধৰী তিতৰত এক অন্যতম প্ৰধান হিচাপে

পাৰিৱৰ্ত হৈছে। জ্ঞাতক পৰামৰ্শ দ্বাৰা-দ্বাৰীৰ
কাৰণে গুৰুসনা শ্ৰেষ্ঠত কৰণ এক জটিল
বিষয়। কিন্তু, এই জটিলতাক তেওঁটি গুৰুসনা
পুত্ৰ শ্ৰেষ্ঠত কৰি উলিওৱাটো দ্বাৰা-দ্বাৰীৰ
বাস্তৱ সমুদ্ৰ হৈ পৰিছে। মাত্ৰ বিভাগীয়
শিক্ষাগুৰু সকলৰ হৃদিত পৰামৰ্শ, বিভিন্ন
অভিজ্ঞ ব্যক্তিৰ সম্মান আৰু দ্বাৰা-দ্বাৰীৰ
আজ্ঞা-বীমা শ্ৰেষ্ঠতা আৰু গভীৰ আত্ম-
বিশ্বাসৰ কাৰণে।

গুৰুসনা পুত্ৰ শ্ৰেষ্ঠত কৰণ এই
জটিল কামটো কেৱলকৈয়ো সম্ভাৱন কৰিব
পাৰি তাৰ অভিজ্ঞতা লাভ কৰাটো দ্বাৰা-
দ্বাৰীৰ কাৰণে সমুদ্ৰ কৰি উলিওৱা
একমাত্ৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়বিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞানসন্মত
শিক্ষা নীতি। গুৰুসনাৰ দ্বাৰা-দ্বাৰী
সকলক দিয়া ব্যৱস্থাসিক জ্ঞানৰ বাবে
গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় বিদ্যালয় বৈশ্ববাস্য পায়।

গ্যামনা বিমমুটো হ'ল এক জটিল
 বিষয় । সেই হেতুকে মোক এই পুস্তক
 লিখাত সম্ভাৰ সম্মোচিতা তথা অনুশ্লেষণ
 মোহোৰা আমাৰ বিভাগৰ সম্ভাৰী
 অধ্যাপিকা ড° লিমাৰীৰা সৰাৰ বাইদেউ
 লগতে বিভাগীয়া ছাৰ-বাইদেউ সকলৰ ওচৰত
 মই চিৰ কৃতজ্ঞ । ইয়াৰ উপৰিও আমাৰ
 স্নাতকোত্তৰ সন্মত বৰ্মাৰীলৈ আনুৰিক
 কৃতজ্ঞতা মাতিলো । লগতে এই পুস্তক
 লিখাত সম্ভাৰ কৰা মোৰ দেউতা আৰু
 পৰিয়ালৰ সন্মত সদস্য আৰু মোৰ সন্মত
 বন্ধু-বান্ধৱীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো ।

শেষত, মোৰ গৃহস্থিত বিমমুটো
 বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যতৰ পাঠক পাঠিকা,
 ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, গ্যামনা গ্যামিকা আৰু ডিঙালী
 ব্যক্তিৰ দৰ্শন শ্ৰেণীৰ হ'ব বুলি আশা
 কৰিলো । লগতে গ্যামনা বৰ্মমই মোৰ
 এটা নিৰ্দিষ্ট দিশত জ্ঞানৰ জ্ঞান
 বহুলা কৰাত মোক সম্ভাৰ কৰিলো ।

অৰ্পিতা বড়ো
 ০৬/০৬/২০২৪

সূচীপত্র

পৃষ্ঠা

কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন

০০০০ অন্তর্ভুক্তিকা

০১-০১১

১০১ অর্থ্যমূল্য বিষয়বস্তু

০৪

১০২ অর্থ্যমূল্য লক্ষ্য আশা উদ্দেশ্য

০৭

১০৬ অর্থ্যমূল্য প্রয়োজনীয়তা

০৯

১০৪ গুরুত্বপূর্ণ পদ্ধতি

০১১

১০০০ প্রথম অধ্যায়ঃ

১-৬

বাজারগাট বাণিজ্যিক গাঁওর পৰিচয়

১

বাজারগাট বাণিজ্যিক গাঁওর বৈশিষ্ট্য

পৰিচয়

৩

বাজারগাট বাণিজ্যিক গাঁওর মাটিবালি

৩

বাজারগাট বাণিজ্যিক গাঁওর ভাষাসীমা

৪

বাজারগাট বাণিজ্যিক গাঁওর কর্ম

৪

আশা বীজিকা

২০০০ দ্বিতীয় অধ্যায় :

৫-২৬

বাহাদুর বাবুজি গাঁৱৰ লোক-সাহিত্যৰ
পৰিচয় ৫

২০০১ লোক-সাহিত্যৰ সংজ্ঞা আৰু শ্ৰেণীবিন্যাস ৮

২০০২ লোক-সাহিত্যৰ বৈশিষ্ট্য ২৪

২০০ ৩ অসমৰ লোক-সাহিত্য সম্বন্ধ ২৬

৩০০০ তৃতীয় অধ্যায় :

৩৩-৪৭

বাহাদুর বাবুজি গাঁৱৰ বিদ্যালয় ৩৩

৩০০১ জোৰণ দিওঁতে গোৱা বিদ্যালয় ৩৭

৩০০২ পানী তুলিবলৈ যাওঁতে গোৱা
বিদ্যালয় ৪০

৩০০৩ বৰুৱা গোৱাওঁতে গোৱা
বিদ্যালয় ৪৪

৪০০০ চতুর্থ অধ্যায় :

৪৮-৫৬

বাজাঙ্গাট বাহুবলি গাঁৱৰ বিহুগান ৪৮

৪০০১ ইঁচৰিৰ বিহুগীত ৫২

৪০০২ গৰাঙ্গাঙ্গাট গৰা চৰাঙতে গোৱা
বিহুগীত । ৫৪

৪০০৩ ডেবলি গাওঁৰ উদ্দেশ্য বৰি
গোৱা বিহুগীত ৫৬

৫০০০ পঞ্চম অধ্যায় : ৫৭-৫৮

বাজাঙ্গাট বাহুবলি গাঁৱৰ নিছকলি গীত ৫৭

৫০০০ ষষ্ঠ অধ্যায় : ৫৯-৬০

বাজাঙ্গাট বাহুবলি গাঁৱৰ অম্বুজদা
গীত ৫৯

୧୦୦୦ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ :

୬୧-୬୮

୦ ଓପନିଂଗ୍ସ :

୬୨

୦ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ :

୬୩

୦ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ :

୬୪

୦ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ଆଲୋଚନା

୬୫

୦ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ବିଶ୍ୱାସ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍

୬୬

০.০০ অসত্যবোধি বর্ণনা :

জনসংস্পৰ্শৰ নিষ্ঠাৰ্জ্জ্বল্যৰ জৰাজীৰ্ণ
মুখৰিৰ প্ৰেক্ষাপটত লোক-সাহিত্য।

তথাকথিত সত্যতাৰ চৰণিত 'আত্ম-স্বাধীন'
আৰু বৈজ্ঞানিক মূল্যৰ মানুহ নগণ্য হুঁসী
হয়। কিন্তু দৰাচলতে জনজীৱনৰ প্ৰকাৰ
প্ৰকাশ্য পায় লোক-সাহিত্যতহে।

আধুনিক নগৰজীৱি সাহিত্যৰ সঙ্গত
লোক-সাহিত্যৰ প্ৰাৰম্ভিক মূলতঃ এনে
সে আধুনিক সাহিত্য ব্যক্তি-মূল্য, লোক-
সাহিত্য সমষ্টি-মূল্য। লোক-সাহিত্য
সমাজৰ উন্নতি-মূল্য স্থিতি স্থিতি বিনিময়
তাৰ বৰ্ণনাৰ দ্বাৰা এনেজন ব্যক্তি সে
গোছল, এনে নহয়। মানৱ সমাজৰ
আঁত-প্ৰতি-আলোচনো দেওমা মানুহ সে
দুঃখ-দুঃখ প্ৰকাশ্য বৰোতে বা মি
বোলা উৎসৱ আদি প্ৰকাশ্য বৰোতে
সমাজত সন্নিৱিষ্ট অনুষ্ঠানৰ মো-জা হয়।

তাতে লোকলো এছলে এসময়ক পদ-গাঁত
ভুৰি দিলে । ফলত সমসাময়িক পৰিণত
মানুষৰ মুগম বাগৰি লোক-সাহিত্যত
পৰিণত হ'ল ।

সাহিত্যৰ লগত প্ৰকৃতিৰ নিবিড়
সম্বন্ধ আছে । লোক-সাহিত্যৰ বৈশিষ্ট্য
এই সম্বন্ধ আৰু প্ৰকাৰ । ভিৰি ভুইতকৈ
লৈ জ্ঞান-ভুৰি, বিবিধ বিবিধ, বাবেবৰ্ণনা
ভাট্ট-ভিৰি কটি, গুৰুজীয়া পদ্মাব, দুৰ্গায়া
বাগৰি, বাগৰিটো বোৰে অসমৰ বাসত বহু
ভাট্ট দেবীয়া দুৰ্গত বৰি বাসিন্দে ।
বিজ্ঞান-কাব্য, টেমিঙ্গল-বোডিঅ,
ভিৰিয়া-মিষ্টাৰে বৰবোৰ সমসাময়িক
কটিটো-বিবিধ্য দিনতে মানুহে গাঁত-
পদৰ গুৰুগাঁত প্ৰকাশ্য পায় । ই অসমত
লোকলো লোক-সাহিত্যৰ বৈশিষ্ট্য আৰু
প্ৰাচ্য মিততে অনুমান কৰিব পাৰি ।

আমাৰ লোক - সাক্ষিত্যৰ কেঁচুবাৰ্দিৰ্ভে
 সাক্ষিত্যৰ সাক্ষৰতাৰ উপৰি জনস্বাৰ্থৰ
 জ্ঞান - বৈজ্ঞানিকতাৰ উন্নতিৰ দ্বাৰা মানুহ ।
 অসমত তেওঁ মনুষ্যৰ দৃষ্টি । বৈজ্ঞানিক বিদ্যা
 চৰকাৰৰ বৈজ্ঞানিক বিদ্যা নথীভুক্ত
 আমাৰ সমাজৰ মন অক্ষিত নিকাৰ্জ্যমাকৈ
 দাঁতৰ দৈ আৰ্হে । জীৱাৰ্জ্যমাকৈ
 সাক্ষিত্যৰ দৈৰ্ঘ্য দৈৰ্ঘ্যৰ সাক্ষিত্যৰ আৰ্হে
 এটি দাঁত বৈৰ্হে । আৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হে
 বৈৰ্হেৰ্হে । বাৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হে
 এটি জন - বিজ্ঞান আৰ্হে দৈৰ্ঘ্য -
 এৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হে
 হাৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হে

লোক সাক্ষিত্যৰ ব্যৱহাৰিক দৈৰ্ঘ্য
 অসমত বিজ্ঞান প্ৰেক্ষিত দৈৰ্ঘ্য আৰ্হে
 হাৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হে
 এৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হে
 উন্নতিৰ দৈৰ্ঘ্যৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হে
 অসমত দৈৰ্ঘ্যৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হে
 হাৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হেৰ্হে

অব্যয়বাক্য বিষয়বস্তু :

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে জাতক
মন্ড মাঝামাঝিকৰ পাঠ্যক্ৰমত অন্তৰ্ভুক্ত
বৰ্ষা ছুদ গণ্যমণা পুথৰ বিষয় দ্বিভাষে
" নলবাৰী জিলাৰ বাদামাটি বাৰুগুৰি
গাঁৱৰ লোক-সাহিত্যৰ পৰিচয় ।"

বিষয়টো বাৰি লোৱা হ'ল - ।

সাহিত্য সৃষ্টিত পোনতেই বৰ্ণিতা,
গাঁওৰ গল্প, উপন্যাস আদি নিৰ্দিষ্ট প্ৰকাৰ
বিষয়ে মনলৈ আহে যদিও এটা এটা সৃষ্টি
হোৱাৰ বহুবল্যৰ পূৰ্বে জনসাধাৰণৰ
স্বাভাৱ প্ৰচলিত এক প্ৰকাৰৰ সাহিত্য
চলিছিল যেনে হ'ল লোক সাহিত্য ।

বেলতিমাৰ পৰা অসমত লোক সাহিত্যৰ
প্ৰচলন আৰম্ভ হৈছিল বেলেগেও কব-
লোৱাৰে । কিন্তু লোক সাহিত্য আদিৰ
স্বাভাৱ পৰা নিৰ্ভৰ লোকৰ দ্বাৰা স্বতঃ
স্বতঃ প্ৰচলিত হৈ আহিছে ।

লোক সৃষ্টিত সংস্কৃত শব্দ ।

ইমান অন্যতম অৰ্শ জনসামৰাণ । দুই
 বৰষুণে দহভাঙে বুজা সাম (লোক সামিত)
 বাহু জনসামৰাণৰ সামিত অৰ্শ জনসামিত ।
 জিদ্দাই হেঁচকৈ মাটিৰ তলত মাৰি গছক
 পথে পথে দুজোড়িত বৰি বামে,
 হেঁচদৰে সকলো সামিতৰে দুজোড়
 লোক - জীৱনৰ অন্তৰ্ভুক্ত তাক মাটি
 মাৰে । লোক জীৱনৰ লগত ই নিবিড়ভাৱে
 অতিত হৈ মাৰে বায়েই এই সামিতৰ
 নাম লোক সামিত বা জন সামিত ।

জনসামৰাণৰ দুম বাগৰি
 প্ৰস্তুত হৈ আহিছে লোকসামিত সন্মুখ ।
 অনাগমৰী বা সামান্য আগৰ জ্ঞান মৰা
 বৃক্ষক - শ্ৰেণিক, গৰদীয়া জাৱৰীয়া,
 জিদ্দাই - বৰি কৰ, বৰি কৰেদাৰী,
 জিদ্দাই - বোৱনী প্ৰভৃতি দিন, দিন
 প্ৰমত্ত জিদ্দাই প্ৰমত্তাৰী বাবুৰ

গীত , স্নাত , গীট - সান্থকমা , সনকবা -
সোডনা , ততিবকমা ইত্যাদিৰ সমাপ্তাবলী
কোৱা হয় লোক সাহিত্য ।

লোক সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত লোক
সাহিত্যৰ অঙ্গক আৰু হ'লিও । লোক সাহিত্য
মাজেদি লোক বিশ্বাস , সংস্কাৰ , আভাষ -
অনুষ্ঠান , গীত , নৃত্য আদিৰ , লোক শিল্প
আৰু আভাষ কোৱা যায় ।

অৰ্থে লোক সাহিত্যক সি
লোকেই - বিদিশক - কিছু পৰম্পৰাগতভাৱে
মান্তব্য হয় সেয়েহে তলত অলপ কবিতা ,
বেলাড , গীত , সোডনা আদিৰ সমাপ্তি
কোৱা হয় লোক সাহিত্য ।

পিছলৈ মূল বিষয়ক "লোকবাৰী"
জিলাৰ বাজমাট বাবেকুছি গাঁৱৰ
লোক সাহিত্যৰ পৰিচয়ক বিষয়ে এক
আলোচনা দাঙি ধৰিবলৈ প্ৰয়াস
কৰা হ'ল ।

অৰ্থসম্ভাৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য :

লোক সাহিত্য লোক সমাজৰ বিভিন্ন
 মানব মূল্যবোধৰ প্ৰকাশ। ই জনসাধাৰণৰ
 আন্তৰিক জীৱনৰ দাপোন স্বৰূপ। আন্তৰিক
 সমাজৰ জীৱনৰ গাঁথনিৰ গীত-মাত,
 সাৰ্ব্বজনীন, মোজনা পটভূমি আদিৰ প্ৰাধান্য
 পৰিলক্ষিত হয়। সাম্প্ৰতিক বয়সত
 সভ্যতাৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে লোকসাহিত্যৰ
 সমন্বয়সমূহ অনাদৃত হৈ যোৱাৰ ঝুঁপুৰী
 লোকজীৱনৰ সমন্বয় ব্যক্তিৰ দেহাৱসানৰ
 লগে লগে এই সমন্বয়সমূহো হেৰাই যোৱা
 যিহেতু। লোকজীৱনৰ সমন্বয় ব্যক্তিৰ
 দেহাৱসানৰ লগে লগে এই সমন্বয়সমূহো
 হেৰাই যোৱাৰ ঝুঁপুৰী হৈছে অথবা প্ৰাচীনৰ
 গৰ্ভত বিলীন হোৱাৰ উল্লেখ দিছে।
 আন্তৰিক জীৱনৰ বাবে প্ৰতিটো
 লোক সাহিত্যৰ সমন্বয় সমূহমৌলিক
 পাৰিৱৰ্তনৰ হোৱাৰ অন্য পৰিলক্ষিত

হৈছে । সঠিক পদ্ধতিৰ চৰ্চাৰ অভাৱে
গোন্ধা সামিতিৰ বিদ্ভতিৰ মৰ্ত্তনৈ সূত্ৰ
বৰ্ষিছে ।

সামিতিৰ বৰ্ণনাত বিদ্যমানতায়ে
গোন্ধা সামিতিৰ সম্বন্ধসমূহৰ অভাৱ
বাৰ্ষিকৈয়ে অনুভৱ কৰিছে । ইয়াৰ
সংস্কৰণ আৰু সামিতিৰ বাবে

“ চলবাৰী জিলাৰ বাজাৰমাট বাবেকুছি
গাঁৱৰ গোন্ধা সামিতিৰ পৰিচয় ” উল্লেখ
কৰিছে । ইয়াৰ প্ৰথম অধ্যায়ত
বৰ্ষাৰ আৰম্ভণিৰ কথা লক্ষ্য আৰু
উল্লেখ ।

অধীনস্থতার প্রয়োজনীয়তা :

স্থিতি নির্ভর লোক সাহিত্যের
 পরিবর্তিত সমাজ পরিপ্রেক্ষিতে নতুন নতুন
 বং-ব্যপ-বঙ্গ দি আস। ফলে লোক-
 সাহিত্যের মাত্রত আরি পাবে আকর্ষণিক,
 জনপ্রিয়, প্রাচীন, সমসাময়িক আদি
 ব্যাপন বঙ্গ। আমার পরিবর্তন এক
 প্রাচীন প্রক্রিয়া ইমাক কোরোও শোর
 বর্ধন লোক। ফলে হয় তো
 আমার সমাজ জীবনের সৈতে অর্ধিত
 পবনবাহিত লোক সাহিত্যের সমসাময়িক
 আদি প্রাচীন গর্তত। কিন্তু এইসমিতে
 আমি মনে বঙ্গ কো দে মি লোক-
 সাহিত্য সংস্কৃতিতে আমার সংস্কৃতির
 চরম বর্ধন, আমার দিবে এক স্থান
 পরিচয়, মার বর্ধন বঙ্গ বাই
 আদি আমার সাহিত্য চরম হৈছে।
 ফলে লোক সাহিত্য আমি কো
 বঙ্গ প্রাচীন উচিত নতুন। এই-

লোকসাহিত্যৰ বুকুতে আমাৰ আৰ্হী
 সাহিত্য - সংস্কৃতিৰ ঘাই জিন্দা জল বোদিত
 হৈ আছে । অসমীয়া সমাজ ব্যৱস্থাপনাত
 বীজতৰীয়া সংস্কৃতিৰ আশোমতে আমাৰ
 জাতমুখৰীয়া লোক - সাহিত্য সম্বন্ধকণ্ঠে
 যুগীয়া বৰষিবলৈ আৰু মনতৈ বুদ্ধি দৰ
 লাগাৰিব । সেয়ে অসমৰ লোকসাহিত্যৰ
 সম্বন্ধসম্বন্ধ বজাই বগাৰ দ্বাৰত ইমাক
 অৰ্ঘ্যমূৰ কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে । কেৱল
 অৰ্ঘ্যমূৰে নহয় , ইমাক সংৰক্ষণ কৰা
 হেটো উলিৰ লাগে । সাংস্কৃতিক সম্বন্ধত
 অৱশ্যে অসমৰ লোকসাহিত্য , সাহিত্য , সংস্কৃতিক
 লৈ গুৰুত্বপূৰ্ণকৰ কাম বৰ চলিব
 লাগিছে ।

আকলিৰ , অনগোমী , প্ৰাৰ্থন , সম্বন্ধলীন
 লোকসাহিত্যৰ ওপৰত প্ৰগতিমূলক অৰ্ঘ্যমূৰে
 অসমীয়া লোকসাহিত্যৰ অৰ্ঘ্যমূৰক এক অন্যান্য
 দিশ দিওঁ বুলি জাণা বৰষিব পাৰি ।

গুরুসেবা শাস্তি :

৩। ব্রাহ্মাণ্ডী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত সমস্ত
 স্বাধীনায়িকৰ অন্তৰ্গত বৰকতৰ বাবে
 প্ৰস্তুত কৰিবলগীয়া (লোক সন্মিত) "বিশ্বক
 উচ্চ প্ৰকল্প প্ৰস্তুত কৰিবলৈ" সাঙুতে
 "নগৰাধী জিলাৰ ব্ৰাহ্মাণ্ডী বাবেকুছি
 গাঁৱৰ লোক সন্মিত্যৰ পৰিচয়" ৰ বিষয়ে
 বিশ্লেষণাত্মক পদ্ধতিৰে আলোচনা কৰা
 হৈছে। গুৱেষণা পুস্তক প্ৰস্তুত কৰিবলৈ
 লাগুতে সন্মিত্য তথা সাংস্কৃতিক বিষয়ক
 প্ৰকল্পৰ বাবে সৈতে কুচিত বিভিন্ন প্ৰবন্ধ
 সম্বন্ধক যুগ্ম উৎস হিচাপে লোৱা
 হৈছে।

শ্রেণী অনুসারে :

বাজাগাট বাণেশ্বরী গাঁওর পশুপাল :

অসমৰ নগৰাৰী জিলাৰ বাণেশ্বরী
বাজাগাট গাঁওৰ অন্তৰ্গত শ্রেণী গাঁও ।

২০১১ চনৰ লোকপিয়লৰ ওপৰত
অনুসৰি বাজাগাট বাণেশ্বরী গাঁওৰ
জন বা গাঁওৰ সংখ্যক হৈছে ৩০৪০০৩
বাজাগাট বাণেশ্বরী গাঁওৰ জিলা আৰু
মহকুমা দুয়োটা স্থানীয় কাৰ্যালয়
নগৰাৰীৰ পৰা ২৬ কিলোমিটাৰ
দূৰত্বত অৱস্থিত । ২০০১ চনৰ পৰিসংখ্যা
অনুসৰি নতুন দেহাৰ বাজাগাট বাণেশ্বরী
গাঁওৰ গাঁও পৰিচালিত ।

গাঁওখনৰ মুঠ ভৌগোলিক

আয়তন ২৫০.২৬ হেক্টৰ । মুঠ জনসংখ্যা
১২৮৬ জন, ইয়াৰে পুৰুষৰ জনসংখ্যা
৬৭৪, মহিলাৰ জনসংখ্যা ৬০৪ :
গাঁওখনত মোট ২৪৭ টা ঘৰ ।

মোট ৮ কিলোমিটাৰ দূৰত্বত

মকা সকলো ডাঙৰ অৰ্শনৈতিক বৰ্গ
বৰ্জৰ বাবে বাজাৰমাট বাণিজ্যিক ওচৰত
গল বাৰী ভৰ্ষ ।

গাঁওগমত শিল্প স্থান মান সকলো
মিলি বাস কৰে । সকলো সুখদামৰ
লোকে মিলা-প্ৰতিবে বাস কৰি
গাঁওগমৰ উন্নতিৰ বাবে কাম কৰি
আহিছে ।

গাঁওগমত চমতি অঙ্গণৰ লগতে
অঙ্গণ-পান, নাৰিকল, কটাল, আম
গছ আদিৰে আবৰি আছে । শ্ৰেয়
যাতে শ্ৰদ্ধাৰী মকাৰ উপৰিও জনস্বাস্থ্য
বিভাগৰ আৰী মোগলৰ ব্যৱস্থা ,
বিভূৰী বাতি আদি আছে । লগতে
গাঁওগমত এগৰা শ্ৰেয়মণিক বিদ্যালয়,
পাণ্ডা চিকিৎসালয়ও আছে । এগৰা
বাহুৰা নামৰ , এটা বাহুৰা পুজা
মন্দিৰ আছে । বহুৰত শিল্প পাৰ্শ্ব

পালন করা হয়। মুখ্যমন্ত্রীর সঞ্চালিত
ও চৰকাৰ গাঁৱৰ মছজিদত মোৰ্শীয়া কৰা
অৱশ্যে উৎসৱ আদিত একেলগেই
সম্মোগ্য কৰা হয়। মুঠতে গাঁওখনত
বৰ্ষাকাল বৰ্ষাকাল মাৰিচৰ লগত মোসুৰাৰ
সুবিধাই আছে।

ৰাজ্যসীমা বান্ধেবুজি গাঁৱৰ ভৌগোলিক
অৱস্থান :

ভাৰতৰ অসম ৰাজ্যৰ নগাবাৰী জিলাৰ
বান্ধেবুজি চক্ৰত অৱস্থিত ৰাজ্যসীমা
বান্ধেবুজি গাঁওখন উত্তৰ পূব দ্ৰোণিমাংগত
অৱস্থিত। গুৱাহাটীৰ পৰা ৭২.৫ কি.মি,
নগাবাৰীৰ পৰা ৮ কি.মি.দূৰত
বান্ধেবুজি গাঁও অৱস্থিত।

গাঁৱৰ মাটিৰ অৱস্থা : ২৫০.২০ হেক্টৰ

চাৰি সীমা : গাওঁগুৰুৰ পূবে আছে বহু
নলবাৰী অঞ্চল, দক্ষিণে
টিহু অঞ্চল, উত্তৰে বৰমা
অঞ্চলৰ লগতে বৈ হৈছে প্ৰাগল
দিয়া নদী আৰু দক্ষিণে বৈ গৈছে
ব্ৰহ্মা-দিয়া নদী ।

কৰ্ম আৰু জীৱিকা : গাওঁগুৰুৰ এডাল
লোক কৃষি কৰ্মৰ লগত জড়িত যদিও
চৰকাৰী-বেচৰকাৰী ব্যৱসায়, ক্ষুদ্ৰ
উদ্যোগ ইত্যাদিত এই গাঁৱৰ অধিকাংশ
লোকোই জড়িত । বিভিন্ন ক্ষেত্ৰৰ
আত্মসহায়ক গোটসমূহেও বাজাৰগাঁও
বালুবুড়ি গাঁৱৰ অৰ্ধনৈতিক ব্ৰহ্মা-দী
সৰলীকৰণত অধিষ্ঠিত হৈছে ।
ছুটৰ ওপৰত গাওঁগুৰুৰ প্ৰথম মহিলা
সংগঠনে সমানে পৰিশ্ৰম কৰে । সংগঠনে
নিজৰ নিজৰ কৰ্ম কৰি ঘৰগৰা
চলাই আহিছে ।

দ্বিতীয় অধ্যায় : সাজাগাট বান্ধুহুই
 গাঁৱৰ লোক সাহিত্যৰ
 পাৰিভাষা :

লোক সংস্কৃতিৰ অন্যতম এটা স্তৰ হ'ল
 লোক সাহিত্য। 'লোক' আৰু 'সাহিত্য'
 আৰুৰ সমন্বিত 'লোক সাহিত্য' পাৰিভাষাত
 ব্যৱহৃত হয়। অতিৰিক্ত অৰ্থত লোক
 আৰুই 'মাথুৱা', 'ভূৱন', আদিক বুজালেও
 লোক সংস্কৃতিৰ দৃষ্টিবোৰৰ দৰা ইয়াৰ
 অৰ্থ দুকীয়া।

জৰসাৰাৰণৰ সাজত স্বপ্নে স্বপ্নে
 অচলিত গীত-মাত আদিক লোক সাহিত্য
 বুলি জনা যায়। লোককথা, লোককণা,
 লোকগীত, লোকৰস, লোক পৰম্পৰা,
 লোক প্ৰবাদ, লোকসমাজ আদিৰ বৰ্ণনা
 লোক সাহিত্যত থাকে। লোক - সাহিত্য
 লোক - সাহিত্য লোক মনৰ সৃষ্টি, লোক
 মন আশ্ৰিত। ইয়াত থাকে লোক মনৰ
 দুঃখ - দুঃখ, হৰ্ষ - শিৰোদ, আশা আকাংক্ষা,
 প্ৰকৃতিৰ বিবিধ ৰূপৰ চিত্ৰন।

স্বতঃ স্ফুৰ্ত্ততা লোক সাহিত্যৰ এক
অন্য বৰ্ষিণীৰূপীয়া দিহা। এই শ্ৰেণী
সাহিত্যক মৌলিক সাহিত্য বা জন
সাহিত্য বুলিও কোৱা হয়।

কোচোবা বিশেষ ব্যক্তিৰ স্বৰূপে
অবগণা পোৱা এই গাঁত আৰু কম্পা
বন্দ্যবোধে সাৰ্বজনীন কণা লাভ কৰি
ব্যক্তি নিষ্পেক্ষ বচনা হৈ পৰে। লোক
সাহিত্য ব্যক্তি নিষ্পেক্ষ বচনা নহয় বুলি
কোৱা হৈছে যদিও এইবিধ সাহিত্য ব্যক্তি
বিশেষেই বচনা কৰে, কিন্তু তেওঁৰ নিৰ্মিত
সমাজলৈ টেলি দিয়ে। যুগ যুগ বঁধি
জনসাধাৰণৰ স্বৰূপ স্বৰূপে প্ৰতিফলিত
হৈ অহা এই মৌলিক লোকমত পদ্ধতি
অচলিত কোৱাৰ সিদ্ধান্তে নিশ্চিন্দা হয়।
গীত-মাত, সাৰ্বকামা, মাৰুকা-মোজনা,
আঁঠাৰ, তুল-মুল আদি বিভিন্ন বিষয়
লোক সাহিত্যৰ বহুলাংশ পৰিগণন অন্তৰ্ভুক্ত।

লোক সাহিত্য, লোক সাংস্কৃতিক
দাপোন অৰ্থাৎ। লোক সমাজৰ পোৱা-

ଶୋଷା, ଶିଳ୍ପା-ଓଷା, ଆଦ୍ୟ-ବ୍ୟସନାସ,
 ସୀତି-ଶୀତି, ଶୋକ ବିଜ୍ଞାନ, ଆତ୍ମାଜିବ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଳିନୀୟ ଶୀତି-ଶିଳ୍ପୀ
 ଆଦିର ଆଦ୍ୟ ଓ ଦାଢି ଶିଳ୍ପ । ସୁବର୍ଣ୍ଣରେ
 ଧୂସର ଶୋଷା ଶିଳ୍ପ ଅର୍ତ୍ତତର ଶୋକ ଜୀବନର
 ଆତ୍ମାଜିବ, ଆତ୍ମଜୀବିକ, ଆତ୍ମଜୀବିକ ଆଦି
 ବିଭିନ୍ନ ଦିଗର ଧୂସର ଶୋକ ଆତ୍ମଜୀବିକ
 ଆତ୍ମଜୀବିକ ଆତ୍ମଜୀବିକ ଅଟେ । " ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଆତ୍ମ
 ଜୀବିକା ଯଦି କେବଳ ଶୋକ ଏକ ଜୀବିକ-
 ଜୀବିକ ଅଟେ ତେବେ ତେବେ ତେବେ ତେବେ
 ଯେଉଁ ଅବିଚଳ ଦିବ ଆତ୍ମଜୀବିକ ଅଟେ ତେବେ
 ଯେଉଁ ଅବିଚଳ ଦିବ ଆତ୍ମଜୀବିକ ଅଟେ ତେବେ
 ଯେଉଁ ଅବିଚଳ ଦିବ ଆତ୍ମଜୀବିକ ଅଟେ ତେବେ ।

ବାଜାମାଟି ବାଜୁଛନ୍ତି ଶାନ୍ତ ଆତ୍ମଜୀବିକ
 ଶୋକ ଆତ୍ମଜୀବିକ ଅଟେ - ବିଜ୍ଞାନୀୟ,
 ବିଜ୍ଞାନୀୟ, ଆତ୍ମଜୀବିକ, ଆତ୍ମଜୀବିକ,
 ବିଜ୍ଞାନୀୟ ଶାନ୍ତ, ବିଜ୍ଞାନୀୟ ଆତ୍ମଜୀବିକ
 ଶାନ୍ତ ଶିଳ୍ପୀ ।

লোক সাহিত্যৰ সংজ্ঞা আৰু শ্ৰেণীবিভাগঃ

লোক সাহিত্যক বিভিন্ন ভাৱে শাস্তিত
সমালোচকৰ সংজ্ঞাস্থিত কৰিছে এতিয়া -

শীলা গগৈৰ মতে - "লোক সাহিত্য
লোক মনোৰ্মী। লোক মানসত প্ৰতিফলিত
শুধু লোক জীৱনৰ আবেগ, অনুভূতি,
অভিজ্ঞতা। মানুহৰ সাহিত্যিক আবেগে
সাহিত্যিক ৰূপ পৰিগ্ৰহন কৰে স্বতন্ত্ৰ
কৰিব কৰিতাত, বুঢ়ী আঁঠুৰ সান্নিধ্য,
বিহুৱাৰ বিহু নামত, আমলীৰ বিদ্যা
নামত। লোক - সাহিত্যত সমস্ত শীলা
নাষ্ট, বন্ধন শীলতাৰ দাপ নাষ্ট,
গতিহীনতাৰ বঁৰ নাষ্ট।"

— অসমীয়া লোক সাহিত্য
ৰূপৰেখা।

চৰ্চনাত দুই অৰ্গাৰ্টৈ কৈছে — "লোক বিদ্যা
বা লোক সাংস্কৃতিক অন্যতম শ্ৰেণী

মৌলিক সাহিত্য বা লোক সাহিত্য
ইহাৰ বাদ্য গত আৰু সাংস্কৃতিক
দিশৰ মূল্যৰ পৰা বাঢ়িব বলা
বা মৌলিক বলা আগুৱা দিব পাৰি।

— জনকৃষ্ণৰ বাদ্যৰেখা।

অৰ্জুনাৰ্জুনৰ মতে — “লোক সাহিত্য
লোক সমাজে বচনা কৰা সাহিত্য।

লোক সাহিত্য ~~জন~~ সাধাৰণতে স্বল্প
স্বল্প বাগৰি প্ৰেৰিত হৈ অলপ মৌলিক
সাহিত্য।

— অসমৰ লোক সাহিত্য।

বিবিধ কুমাৰ বৰুৱাৰ মতে — “জাতিৰ
আদিম অৱস্থাৰ পৰা সত্য কালৈ আঁত
লিখিগাঁৱে জন মৰা জন প্ৰতিবেশ
হ'ল লোক সাহিত্য।”

লোক সাহিত্যৰ শ্ৰেণী বিভাগ :

বৈবিধ্য আৰু বৈচিত্ৰ্যতাবে সৰ্ব্ব
অসমীয়া লোক-সাহিত্যক কেইবাটাও বাদ্যত
দ্বাৰা মান। 'অসমীয়া লোক-সাহিত্যৰ সৰ্বসংগ্ৰহ'
ইতিবৃত্ত' খেত্ৰত ৬° সন্তোষদায়ক সৰ্বসংগ্ৰহ
অসমীয়া লোক-সাহিত্যক তিনিটা ভাগত
ভাগ কৰি দেখুৱাইছে।

কোঁঠকেঁঠটা হ'ল -

১/ লোকগীত।

২/ লোক-নাট্য আৰু শব্দ

৩/ লোককাব্য।

মহাশ্বৰ তেওঁয়ে অসমীয়া লোক-সাহিত্যক
বাদ্যৰেণু' খেত্ৰত লোক-সাহিত্যক দুটা
বাদ্যত দেখুৱাইছে। সেই দুটি বাদ্য হ'ল -

১/ লোক-গীত আৰু

২/ লোককাব্য

‘উ’ হেগল কুমাৰ আৰ্মাষ্ট (অসমীয়া
সাহিত্যত দৃষ্টিপাত) শ্ৰেণীত অসমীয়া লোক
সাহিত্যক বিমলবৰ্দ্ধ আৰু বৰ্দ্ধনা বাঢ়িব
স্বাক্ষৰ পৰা তিৰিচা-ভাগত ভাগ কৰি
দেখুৱাইছে। সেইবোৰটো হ’ল -

১/ লোকগীত।

২/ মাৰবা-মোজনা, সাঁথৰ-পটলুৰ

৩/ সাৰ্ব্বিকমা।

সত্বেদুগাৰ আৰম্ভ লাগত এই ভাগবোৰটো
স্বাক্ষৰ একেৰেৰে।

শ্ৰেণীৰ দৰে গোপালীয়ে লোকসাহিত্যক
ভাগত দিয়া বৰ্ণনে ভাগ কৰি দেখুৱাইছে
ভাগবোৰ হ’ল -

১/ সাৰ্ব্বিকমা বা বগাছিনা

২/ গীত

৩/ দৃষ্টান্ত

৪/ মোজনা

৫/ প্ৰবাদ

৬/ মন্ত

লোক-সাহিত্য হৈ লোক মনৰ
স্বৰ্গ। ইয়াৰ লগত জড়িত হৈ থাকে
অন্যসৰ্বা, উদ্ভা লোকজীৱনৰ উদ্ভা। তলত
শ্ৰেণীভেদে ভাগ্যে উল্ল আন্দোলন আগবঢ়োৱা
হ'ল।

লোকগীত : লৌকিক সাহিত্যৰ দৰ্শনাত
মুখ্যমন্ত্ৰীৰূপে শ্ৰেণীভিত্তিক গীত মাত্ৰে লোকগীত
আগত্যা দিয়া হয়। লোক গীতৰোৰ লোক
সাহিত্যৰ বিহীন ক্ষেত্ৰখনত সাহিত্যিক
প্ৰণয়নৰ অমূল্য সাক্ষ্য। দুটি ক্ষেত্ৰে এই
গীতৰোৰে উদ্ভা জীৱনৰ আনন্দ-বিমাদ,
দুঃখ-দুঃখ, উজ্জ আদি ভাৱৰ বৰ্ণনাম।
ই জনসাধাৰণৰ সন্মতি, নিৰ্দিষ্ট গীতৰ
দুৰে তাত ব্যক্তি বিশেষৰ কল্পা গোৱা
নাম। জনসাধাৰণৰ বিভিন্ন অনুভৱকেই
কৰি শ্ৰেণীৰ মৰ্ম লোক সৰ্বলৈ
দুঃখবদুভাৱে বচনা কৰি আহিছে আৰু
সমস্যাৰ হেঁচৰোৰ বিভিন্ন লোকৰ মনত
পৰি পৰিৱৰ্তিত হৈছে। হেঁচৰ কাৰণে

আৰ্মনিক কবিতাৰ দৰে তেওঁ লোকসকল
 লাল পোৱা লাস্য । গীতবোৰ শ্ৰবণ-
 তিৰোতা উৎসৰ্গে সম্বন্ধিত । মনেমে 'ইঁচৰি,
 লোকসকলৰ গীত আদি শ্ৰবণে আৰু
 নিম্নকৰি গীত, বিদ্যা লাল আৰু তালোকা
 গীত লোকসকল গীত প্ৰেৰণকৈ তিৰোতা
 মানুহে বচা ৷ শিৱগীতবোৰ আৰু অলপ
 মাইকী উৎসৰ্গে বচনা । লোক গীতবোৰৰ
 বচনাৰ সম্বন্ধ নিৰ্দিষ্টকৈ ক'ব লোৱাৰ
 ইয়াৰ মাজতো অৱশ্যে ব্ৰহ্মাৰ ইচ্ছা
 বা বৈষ্ণৱ ভাৱপূৰ্ণ কোৱা কোৱা
 গীত সম্বন্ধ সম্বন্ধত কেঁচা ধাৰণা
 কৰিব পৰা নাই । চম্ভা কবিতাসকলে
 এই গীতবোৰ বচনা কৰোঁতে বাহ্যিক
 জীৱনৰ অস্তিত্ব, প্ৰকৃতিৰ পৰা লাল
 কৰা আত্মা আদিক বিমলবদ্ধ
 হিচাপে লয় । সেয়ে লোক গীতবোৰৰ
 মাজত জনসাধাৰণৰ বিশ্বাস-অবিশ্বাস
 আভাৰ-ব্যৱহাৰ, চিত্তাধাৰাৰ কথা
 পোৱা যায় । এই গীতবোৰত দুই,

এর আর্থ ভাষা অংশগণিত রত্ন, সারলীল
আর্থ উন্মুক্ত । চন্দ্র প্রাণের ই মুক্ত
পাণ্ডুরাণ আর্থ আদিগ তন্মা জৌহিনক
ভোরাবোশ অকুশিগ শ্বেকশ ।

লোকগীতক আকৌ শ্বেকশকৌ
শিখিটা শ্বেকশকৌ ভোগ্য পাণি -

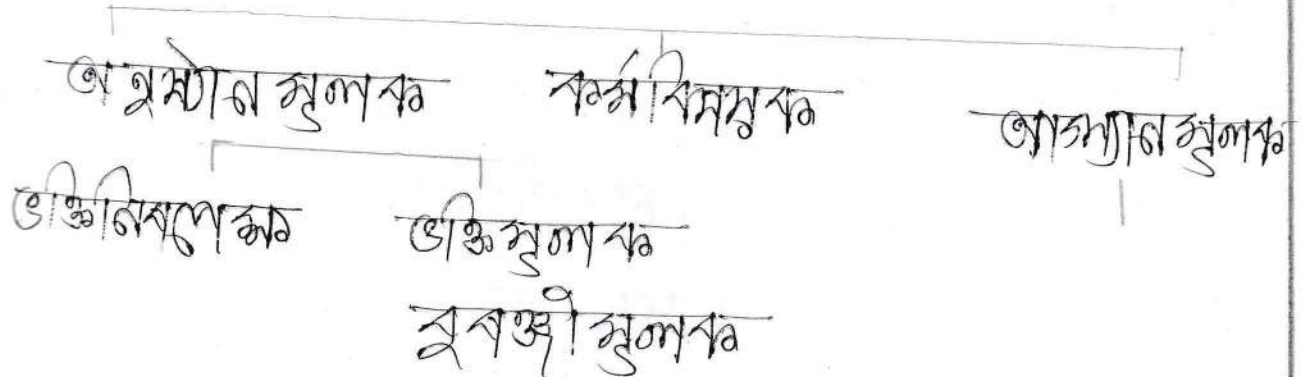
১/ অমৃতানন্দক ।

২/ বর্জবিন্দক ।

৩/ আগ্র্যানন্দক ।

এই কৌশলিগ আকৌ শ্বেকশকৌ
কৌশলিগ উপজাত আছে ।

লোকগীত

৩/ অনুষ্ঠানস্থলক গীত :

অনুষ্ঠানস্থলক গীতসমূহক সাধাৰণতে কোলা-উৎসৱ অনুষ্ঠান উপলক্ষে কোলা হয়। ক্ষত্ৰবৰ্গীয়া উৎসৱ, বিদ্যা, স্মৃতিৰ দ্বাৰা উৎসৱ, শুভি মোৰাৰ উৎসৱ-দেৱদেৱীৰ পূজা আদি উৎসৱ অনুষ্ঠানৰ গীতসমূহ এই পৰ্যায়ৰ অন্তৰ্ভুক্ত।

এই শ্ৰেণীৰ গীতৰো চান্দা চৈলি দুটা -

ক/ ভক্তি নিৰপেক্ষ

স/ ভক্তিস্থলক।

ক্ষত্ৰবৰ্গীয়া আৰু বিদ্যা উৎসৱৰ গীতসমূহ ভক্তি নিৰপেক্ষ আনহাতে, দেৱদেৱীৰ পূজা, স্মৃতিৰ দ্বাৰা, শুভি মোৰা আদি উৎসৱৰ গীতসমূহক ভক্তিস্থলক গীত বুলি কোৱা হয়।

কৰ্মবিমূহক গীত :

এই শ্ৰেণীৰ গীত সাধাৰণতে কোলা বৰ্ষা কৰোঁতে জেগ লগাব আৰু আনন্দ

বিশুদ্ধতা বসন্তে গোরা হয় ।

কর্ম সংগীতের ত্রৈলোক্য -
নাও মেলায় গীত, বসন্তী বোরা গীত,
গবর্মীয়া গীত, মেলা বৈষ্ণব গীত
নাও মেলায় গীত আদি ।

আগন্তব্যস্থলক গীত :

অসমীয়া লোক সাহিত্যত আগন্তব্যস্থলক
গীত অনেক পোৰা মান । বিশেষ গীত
মাজেদি একে একেটা আগন্তব্য বা
কামিনী বননা কৰা হয়, সেইবোৰকে
আগন্তব্যস্থলক লোকগীত বুলি বুজা মান ।
এই শ্ৰেণীৰ গীতক মালিতা (বেলাড)
বা কামিনী গীতো বোলা হয় । ৩° সত্ৰলক্ষ
অৰ্ধ আৰু ৬° মেলা কামৰ অৰ্ধ
অসমীয়া আগন্তব্যস্থলক গীতক প্ৰধানকৈ
তিনিটা ভাগত ভগাইছে ।

১° আগ তিনিটা স্থান -

১/ বসন্তী স্থলক

২/ কিং বদন্তি বা জনশ্রুতিস্থলক

৩/ কল্পনিক ।

ইতিহাস যেসিদ্ধ কোতো চবিশু বিশেষক
কথনে পৰিণতি দেগুয়াই ব্রহ্মজীম্মক
মালিতাৰ উদ্দেশ্য । আনহাতে, অলৌকিক
হাঁটনাৰ সমাবেশ ঘটা মূল্যবদ্ধক
কল্পনামেই হ'ল কিংবদন্তি বা জনশ্রুতি-
স্থলক মালিতা । কল্পনাৰ আৰম্ভত
ৰচিত গীত সমূহ কল্পনিক গীত ।

জন্মমর্তী কুঁৱৰীৰ গীত, সৌৰীনাম
সিংহৰ গীত, মৰিষাৰ দেৱানৰ গীত,
হৰদত্তৰ গীত, লাহৰীৰ গীত, চিকন সৰিমুৰ
গীত আদি ব্রহ্মজীম্মক আচাৰ্য্যৰ গীতৰ
ভিতৰত পুৰে । মৰিষাৰ গীত, মুন্সুৰীৰ
গীত, জনা গাভৰুৰ গীত, ~~মৰিষা~~ জন্মমর্তীৰ
গীত, কল্পনা কুঁৱৰীৰ গীত আদি কিংবদন্তি
বা জনশ্রুতিস্থলক গীত । কল্পনিক
গীতৰ ভিতৰত পুৰে কল্যা বাৰমাহী,
দুৰ্গা আশ্বিন গীত, আশ্বিন বাৰমাহী,

ভস্মৰ্শন বৰ্ণিস্মাৰণ গীত, মৰ্দ্দনমণীৰ গীত আদি।

ফকৰা-মোজনা :

ফকৰা-মোজনা, শটকৰ, শ্ৰবাদ, শ্ৰেবদ্ধ, দুৰ্জীভ এষ্ট অৰুণোৰ্জিত অঙ্গমীমা অমাৰ শ্ৰোম সমামৰক অৰু।

শ্ৰোম সাহিত্যক সমুদ্বিখাৰ্গী বৰি
শ্ৰোমা উপাদানসমুদ্বিখাৰ্গী বৰি
মোজনাৰ এক বিশিষ্ট ধৰ্ম আছে।

মোজনা হ'ল দুটি সাৰগৰ্ভ, সমুদ্বিখাৰ্গী
বৰিমাৰ পৰা এমণিৰ বা দুমণিৰ বৰিমা।
পৰিখিতিৰ বিশেষত ইয়াৰ মুখ বৰিমা
পাৰি বাবে ইয়াৰ নাম মোজনা।

ফকৰা মোজনাৰ অমাৰ শ্ৰেবৰ্ণিমাৰ আন্তি
হিদি কৰে। অঙ্গমীমা অমাৰ এনে

ফকৰা-মোজনা, সমুদ্বিখাৰ্গী আদি অঙ্গমাৰ
পোৰা নাম। ফকৰাৰ গুণসমুদ্বিখাৰ্গী
ইয়াত মোজনাৰ নাম নিগূঢ় অৰ্শ।

ইয়াৰ বাপ হ'ল স্মাৰ্ভাৰণতে ছন্দোবদ্ধ।
 মোজা বিলাকত এমণিক কমা পুৰাবলৈ
 আৰ এমণিক কমা মোগ কৰি দিয়া
 হ'ল। মোগ কৰি দিয়া মণিকৰ বহুত
 ক্ষেত্ৰত অৰ্ধ নান্দ্যিকবণ্ড আছে।' মৰকা-
 মোজাসমূহৰ সাত্বেৰে অৰ্দ্ধাগৰাকীৰ
 স্থিতিশীলতা আৰু বুদ্ধিৰিমিত্তৰ পৰিচয়
 পোৱা যায়। লোক সাহিত্যৰ অন্যতম
 বাচক বৰ্ণনাত সন্মত লোকগীতৰ দ্বাৰা
 মৰকা - মোজা, প্ৰবাদ - প্ৰবচন যোৰৰ
 ক্ষেত্ৰত সন্মতীয়া নিৰ্ণায়ক বাৰাট
 কটন কৰা। বৰাটীয়া লোক সাহিত্যৰ
 প্ৰবচন, মৰকাযোৰৰ সন্মতীয়া
 আনুমানিক ভাৱে নিৰ্ণয় কৰিব পৰা
 যায়। মৰকা - মোজা আৰু পটলৰ এই
 আদ্য কেইটা হেমন্ত বৰষুণৰ মতে
 পোৱা সামৰিক, বাহুৰী আদি ক্ষেত্ৰত
 তিনিওটাৰ মাজত বিশেষ পার্থক্য
 দেখা যায়। জীৱনৰ চৰম সত্যযোৰৰ

শিল্পে চিত্ৰাৰ অৱকাশ লক্ষ্যকা সাৰ্বাৰণ
সামুগ্ৰ্য এটা জীৱনৰ বা এটা দিনৰ
কিন্তু অতিক্ৰম, কেতিয়াবা এটা জাতিৰ
কেইবামুখমুখো অতিক্ৰমৰ দ্বাৰা বাহিৰ
গোপনিক্তিৰ বাবে প্ৰেৰণৰ সৃষ্টি হয়।
এই ক্ষেত্ৰত প্ৰেৰণবোৰ আমাৰ জ্ঞানৰ
উপাত্ত নৈৰৱ্যক্তিক সম্বন্ধিত হৈ থৈ
গৈছে।

একো ক্ষণিক প্ৰেৰণৰ মাজত
একোটি সঙ্গুৰণৰ নিহিত হৈ থাকে।

গোটে -

১/ কমাত বৰ্তা মানুহ, কমাত বৰ্তা মানুহ।

২/ বুকুৰ বুকু হলে মানুহৰ বঁধে,
মানুহ বুকু হলে পৰাধৰ্মী মানুহ।

৩/ পক্ষীৰ মূৰ হৈ, মানুহৰ মূৰ হৈ।

৪/ আঁঠুৰ সঙ্গী হ'ব কোনে, নৈৰ
সঙ্গী হ'ব কোনে।

৬/ অত্যাশংক্য নব, বৰ্ণনামে কৰুণে কব ।

সাঁৰ্বিকতা :

বিষ্ণুৰ বিভিন্ন জাতি-জন্তুগোষ্ঠীৰ
স্বাক্ষত মৰণৰ দূৰে অসমীয়া জনসমাজতো
সাঁৰ্বিকতাৰ স্বেচ্ছান স্বেচ্ছান বৰণৰে
পৰা দেয়া মান । সাঁৰ্বিকতাবোৰৰ দ্বিৰ
বাপ নাই, সাঁৰ্ব কষ্টতাই নিৰ্ভৰ অতি কষ্ট
আৰু সামান্য অনুসৰুৰে তাক বৰ্ণাই মান,
সাঁৰ্বটো অমায় উপকৰণৰ স্তম্ভ হ'লোঁতে
কিছু স্বেচ্ছান ।

স্বাক্ষত স্বাক্ষত স্বাক্ষত স্বাক্ষত
বাপে সাঁৰ্বিকতাবোৰৰ বান্ধো পৰিৱৰ্তন
দেয়া মান । ইয়াত কোনো নিৰ্দিষ্ট নিয়ম
নামানো । যেনে বজাৰ জন্তু-বুড়ি
কষ্টৰ অনুকূলে সাঁৰ্বিকতাবোৰে হয় তিৰ
তিৰ বান্ধ । সত্যতাৰ অসমীয়াইদি বগাই
আই মান্তে যেতিয়া সমাজৰ দুৰ্ভাগ্য
আবহু কৰিলো, তেতিয়াই জীৱন, অসত্য
আৰু স্বেচ্ছা অস্বৰ্গ পূৰ্বৰ বাৰম্বাৰো

সঙ্গীত হ'লো বঁধিলে । সান্নিধ্য দৃষ্টিভঙ্গী
 সঙ্গীত সাতো সাতো সার্ব কাম্যো প্রকৃতি
 সঙ্গীত হ'লো স'লো । স্রোত ইতিহাসিক
 যুগে আদিম সান্নিধ্য দৃষ্টিভঙ্গী আবে
 চিত্র ভগতব বিবর্তন ইতিহাস সার্বকাম্য
 সাজেদি অতি অট্টে হৈ বঁধা পুষে । এই
 অট্টো বোঁধগম্য হ'লো বাণ সার্বকাম্য
 বিবর্তন ভববোঁধে সান্নিধ্য কবিতোই
 হয় । অঙ্গন স্রোতী সার্বকাম্যবোঁধে
 সান্নিধ্য প্রভবকাম্য হাত উল্লিখিত
 স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী
 স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী

স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী
 স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী
 স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী
 স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী
 স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী
 স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী
 স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী
 স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী স্রোতী

পাৰিবাৰিক বৰ্গস্থিৰ বাসত প্ৰচলিত ।
 ইয়াৰোপৰি বিস্ময় উৎপত্তি, মানুহৰ সৃষ্টি,
 সমাজ-সংস্কৃতি আদি দিশবোৰ সামগ্ৰিক
 জোৰা দিম আৰু নীতি বৰ্ণনাৰূপক
 সাক্ষৰ প্ৰচলিতো সাক্ষৰীয়া বৰ্ণনা ।
 কিছুমান এনে সাক্ষৰবৰ্ণনা আছে যিবোৰে
 কেৱল আশ্ৰয় আৰু স্ৰোতস্বত্ব দিছে ।
 সাক্ষৰবৰ্ণনা বৰ্ণনাত অলৌকিক কথাই প্ৰদান
 লাভ কৰিছে । গত মানুহ, বান্ধৱ, ভৃত,
 মণিমাণী, শিশু, বমউৰী, মৰিচ আদিৰ
 পৰাও ভবিষ্যৎ বাদি জোৰা হয় । মানুহৰ
 দুষ্ট এওঁ ভবিষ্যৎবোৰৰ সাক্ষৰ প্ৰতি,
 অশুভা, বৃথাগি আদি অব দেহদুৰা
 হৈছে । জীৱজন্তু, জন্তু, জেজ আদি সাক্ষৰ
 বৰ্ণনা বৰ্ণনাৰ আৰু 'টোটা', 'কুকুৰ',
 'জোৰা', আদি সাক্ষৰ - বৈজ্ঞানিক বিধি ।
 পৰ্বত, জেজ আদি প্ৰাকৃতিক সম্ভৱসমূহৰ
 উৎপত্তি সম্বন্ধেও অলৌকিক সাক্ষৰ আছে । পৰ্বত,
 ইহপৰ সাক্ষৰ, বিজ্ঞানমুদৰা আদি প্ৰকৃতি অসম্ভৱ
 সাক্ষৰবৰ্ণনা পোৱা যায় ।

লোক সান্নিধ্যৰ বৈশিষ্ট্য :

লোক জীৱনৰ পটভূমিত তথা লোকজনৰ চিন্তা-শিক্ষা ক্ষেত্ৰত, আৰোগ্য অতিৰিক্তি, জৈৱ বস্তুৰ আৰু আৰোগ্য বৰ্দ্ধিত লোক সান্নিধ্যৰ সাৰ্বাৰম্ভ বৈশিষ্ট্য সমূহ গুৰুত্বপূৰ্ণ পদ্ধতিসকলে এনেদৰে দাঙি-বাঁধিছে।

১/ লোক সান্নিধ্য জৰসাৰাৰম্ভৰ ক্ষেত্ৰত
ক্ষেত্ৰত ক্ষেত্ৰত মেৰুদণ্ড আৰু পৰামৰ্শ আশ্রিত।
জাতীয় সান্নিধ্যৰ এই ক্ষেত্ৰত ব্যক্তি বিশেষৰ
বস্তুৰ আৰু জীৱনৰ উন্নতি। এই ক্ষেত্ৰত
সান্নিধ্য জীৱন ব্যক্তি বিশেষৰ আৰম্ভ
বিশুদ্ধতাৰ বৰ্দ্ধনত সন্নিবিষ্ট। ই
সমাজৰ উন্নতিৰ সন্নিবিষ্ট। সমাজৰ সৰ্বজন
জৈৱ, চিন্তা আৰু বস্তুৰ ই নিগম
গীৰ্ণ আৰু সমাজ সমাজৰ আৰম্ভ
বিশুদ্ধতাৰ বৰ্দ্ধন।

২/ লোক সান্নিধ্যৰ বিষয়ে সমাজৰ
জীৱন অকল্পিত আৰু স্বতন্ত্ৰতাৰ

অতিব্যক্ত হয়। ইয়াৰে ভাষা অজটিল, স্বেচ্ছা-
ভাৱে পোৱা পটীয়া।

৩/ লোক সাহিত্য গল্প লোকৰ জীৱন দৃষ্টি,
জীৱন নিৰ্বাহ সৈন্য আদিৰ লগত
গাঁও লীমা সমাজৰ সামগ্ৰিক চিত্ৰ প্ৰতিফলিত
হয়।

৪/ লোক সমাজৰ মাজত প্ৰচলিত নানান
বিশ্বাস-অবিশ্বাস, ৰীতি-নীতি, আচাৰ-ব্যৱস্থা
উপৰ পৰা আদিৰ বৰ্ণনাত, লোক সাহিত্যত
উল্লেখযোগ্য ঠাই অধিক ৰখি আছে।

৫/ লোক সাহিত্যই লোক জীৱনৰ অতীতৰ
ইতিহাস ৰক্ষা, বৰ্তমানৰ বিপ্লৱৰ বাবে
সম্মুখ সম্মুখ আত্ম দাঙি ৰাখি আৰু
ভৱিষ্যতৰ বিষয়েও ভৱিষ্যত বাৰী প্ৰেৰণ
কৰে।

৬/ লোক-সাহিত্য যিহেতুকে মুহূৰ্ত্তে মুহূৰ্ত্তে
প্ৰচলিত সেই হেতুকে তাৰ ভাষা ৰক্ষিত
ভাষাৰ জন্ম আৰু স্বেচ্ছাৰীভাৱে প্ৰস্তুত।

অসমৰ লোক সাহিত্যসমুহ :

অসম নামৰ হু-সমুহৰ ঔপ্যাসিক
পৰিসীমাৰ ভিতৰত বসবাস কৰি থকা
বিভিন্ন ভাষা ভাষী জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ
মুখে মুখে (শ্ৰেণীত তথা পৰিৱৰ্তন আৰু
পৰিৱৰ্ত্তেৰে বাগৰি অহা-গীত-মাত,
লোক কথো, প্ৰবাদ-প্ৰবচন, গাঁথৰ, মন্ত্ৰ
আদিয়ে মিলিয়ে হ'ল অসমীয়া লোক
সাহিত্য । অসমৰ ভৈয়াম আৰু পাহাৰীয়া
উভয় অঞ্চলত বসবাস কৰি অহা লোক-
সাহিত্যৰ সমলবোৰে অসমীয়া লোক
সাহিত্যক বৈচিত্ৰপূৰ্ণ কৰি দিছে।
বহুমান ইয়াৰ পৰিসৰো বিস্তৃত কৰি
হৈছে ।

আৰু ঐতিহাসিক যুগৰ দৰাষ্ট্ৰ
অসমলৈ দিন দিন ভৰত আহি আহি
অহা-আতি - জনগোষ্ঠীসমূহৰ সম্মিলন

আৰু সন্তৰ্ভাৱৰ বাবেই তেওঁলোকৰ
 সমাজ আৰু সাংস্কৃতিকো সন্তৰ্ভাৱৰ বা
 সমন্তৰ্ভাৱৰ ইতিহাস। অসমীয়া লোক সাহিত্যকো
 ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰতিফলিত হোৱা দেখা
 যায়। গতিকে অসমীয়া লোক সাহিত্য
 জনজাতীৰ আৰু জনজাতীৰ সংস্কৃতিৰে
 পুষ্ট হৈ বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ হৈ উঠিছে। অসমীয়া
 লোক সাহিত্যৰ আশোচনাত অসমীয়া ভাষা
 আৰু সাহিত্যৰ লগত জনজাতীৰ জাতি-
 বিলাকৰ সম্বন্ধৰ দিগন্তসমূহো বিচাৰ
 কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। অসমীয়া লোক
 সাহিত্যৰ সমন্তসমূহ হোৱাৰ জনজাতীৰ
 সন্তৰ্ভাৱৰ অসমীয়া ভাষাৰ মাধ্যমেদি
 প্ৰকাশ্য হোৱাৰ উপৰি জনজাতীৰ লোক
 সমাজৰ লগত সন্তৰ্ভাৱ কৰি থকা
 জনজাতীৰ লোকসকলৰ নিজ নিজ ভাষাৰ
 মাধ্যমেদিও প্ৰকাশিত হৈ আহিছে। কাৰণ
 অসমত অসমীয়া ভাষাৰ উপৰি

বিভিন্ন জনজাতীয় গোষ্ঠীৰ নিজ নিজ
 ভাষাও শ্ৰেণীভিত্তিক । এই ভাষাসমূহত নিৰ্দিষ্ট
 সাহিত্যৰ পৰিমাণ সীমিত আৰু কিছুমান
 ভাষাত ই সমূহ অনুপাদিত কিন্তু লোক
 সাহিত্যৰ সম্বন্ধে বিতৰিত কেৱলো টো
 ভাষাই বিঃস্বৰ নহয় । জনজাতীয় লোক-
 সাহিত্যৰ কিছুমাত্ৰে বিশেষকৈ গোণোৱাল-
 কছাৰী, তিৱা (লোমুং) আৰু মিচিং, হাজং
 আৰু বাতাৰ কেইটামান গোষ্ঠীয়ে
 অসমীয়া ভাষাৰ ছাৰীয়া বাক্যক আত্মত্যা
 কণে গ্ৰহণ কৰি তাত নিজ নিজ
 বৈশিষ্ট্যৰ সঁচ পোলাইছে । এনে বাক্য
 গ্ৰহণ কৰা দেউৰীমিচ, বাতামিচ,
 তিৱামিচ, হাজং অসমীয়া, গোণোৱাল-
 কছাৰীৰ কল্পিত অসমীয়া আদি নামেৰে
 নামাৱধিত ব্ৰহ্মোষ্ঠীয়া উপভাষা যো
 গবন্ত সাংস্কৃতিক গীত পদ বাদিত হৈ
 আছে । এইবোৰেও অসমীয়া লোক-

- স্নানোত্তর এক বৈদিক পূর্ণ বাদ দান
কৰিছে ।

উত্তর, মৰ্য্য আৰু লামনি এই
বিবিধ হোমনিৰ - স্নানোত্তর - বাদ
কিছুমান নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিছে আছে । এনে
অৰ্থাৎ বৈদিক পূৰ্ণ বিবিধ আৰু স্নান -
স্নানোত্তর - স্নানোত্তর - বাদবোৰেও অসমীয়া
লোক স্নানোত্তর বৈদিক পূৰ্ণ কৰি গাতি
হৈছে ।

অসমীয়া লোক স্নানোত্তর বিবিধ
হোমনিৰ বিৱৰ্ত্ত । লোক স্নানোত্তর বিৱৰ্ত্ত
দত্ত হোমনিৰ অসমীয়া লোক স্নানোত্তর
শৈলী বিৱৰ্ত্ত এইদৰে কৰিছে -

(ক) কামনা পূৰ্ণ স্নানোত্তর, দুবা কামনি,
বিৱৰ্ত্ত, বৈদিক আদি ।

(খ) গীত স্নান :

- (১) বর্ণনামূলক বাণিতা
- (২) ধর্মীয় গীত
- (৩) প্রশংসামূলক গীত
- (৪) কর্ম গীত
- (৫) নিদ্রাকালীন গীত আদি

- (গ) স্মৃতি
- (ঘ) স্মৃতি বা বচন
- (ঙ) স্মৃতি

আমরা এগারোটি লোক সংস্কৃতিবিদ
 নবীন চন্দ্র স্মৃতি - দুর্গা - বিদুর্গা লোক -
 সংস্কৃতিবিদরা স্মৃতি - বিজ্ঞানকে স্মৃতি
 বিশ্লেষণ করে তাত্ত্বিক আশ্রয় অনুসরণ
 স্মৃতি - বিজ্ঞানকে বিজ্ঞানসম্মত স্মৃতি
 বিশ্লেষণ করে অসম্মত লোক স্মৃতি
 স্মৃতি - বিজ্ঞান করে -

(৬) লোক গীত / লোক বর্ণনা :

(ক) উসৰ-অৰ্জুনৰ সৈতে জড়িত গীত-পদ

(খ) শ্ৰেষ্ঠ শ্ৰেষ্ঠ জড়িত গীত-পদ

(গ) সৰু সৰু গীত-পদ
কৃত্যৰ সৈতে জড়িত
গীত-পদ।

(ঘ) ল'ৰা ছোৱালীসকলৰ সৈতে জড়িত গীত-পদ

(ঙ) শ্ৰেষ্ঠ গীত

(চ) বগাইনী গীত / বোম্বাঃ লোক বগাব্য,
লোক সৰু বগাব্য, লোক প্ৰবান, লোক
ইত্যাদি।

২/ গদ্যসম্বন্ধী বগাইনী :

(ক) শিশু / আশ্ৰয়

(খ) জনশ্ৰুতি / উপাশ্ৰয়

(গ) দাৰ্শনিক / দাৰ্শনিক / বিজ্ঞান।

৩/ প্ৰবচন / সোজোনা / অটুতৰ আদি

৪/ সঁজুলি / দিওঁন ইত্যাদি।

ଛୁଟିତେ ଆମ ଆବଶ୍ୟକ ଆମିଷ ଲୋକ
 ମାମୁଁଙ୍କ ସାମାଜିକ , ମାମୁଁଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକ ସମାଜିକ
 ସମାଜିକ ସମାଜିକ ପ୍ରତି ଅମାମିଷ ଲୋକ -
 ମାମୁଁଙ୍କ ସମାଜିକ ଦୁଇ ଭାଗରେ ଭାଗ୍ୟ ପାରି ।

(କ) ଅଜନାଜାତିମ ଲୋକ ମାମୁଁଙ୍କ

(ଖ) ଜନଜାତିମ ଲୋକ ମାମୁଁଙ୍କ :

(୧) ଜନଜାତିମ (ବିଷୟବସ୍ତୁ) ସ୍ବର୍ଗୀୟ ଭାଗ୍ୟ
 ବାଞ୍ଛିତ

(୨) ଅଜନଜାତିମ (ଆମିଷସ୍ବର୍ଗୀୟ) ଅମାମିଷ
 ଭାଗ୍ୟ ସ୍ବର୍ଗୀୟ ବାଞ୍ଛିତ ।

ଏହି ଦୁଇୋଟି ଲୋକ ମାମୁଁଙ୍କ
 ଆବଶ୍ୟକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ବର୍ଗୀୟ ଭାଗ୍ୟ
 ଏବଂ ସ୍ବର୍ଗୀୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ କରା ଯାଏ -

(୧) ଲୋକ ମାମୁଁଙ୍କ

(୨) ଲୋକ କରା

(୩) ଲୋକ ସ୍ବର୍ଗୀୟ

(୪) ଲୋକ ସ୍ବର୍ଗୀୟ

(୫) ଲୋକ କରା ।

দুইয় অৰ্থ্যম : বাজাৰমাট বাজুকুছি গাঁৱৰ
বিমানাম :

দোণৰে বাঢ়িতে মাত্ৰে আশ্বিনীৰে
এ বাস বাপৰে বাঢ়িতে দৈ ত্বে
আইদেউক জোৱাবীল মাক আশ্বিনী
এ বাস মূৰতে ওৰণি গৈ ত্বে ॥

বিমা অসমীয়া জনজীৱনত এক আনন্দময়
আৰু আনন্দময় সাংস্কৃতিক উৎসৱ।
সাংস্কৃতিক আৰু স্থিতিৰো বিমা এক গাঁও
উৎসৱ। অসমত বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ প্ৰতীক
আছে। এই সকলোৰে বিমাৰ লৌকিক
মেধা আৰু লোভাৰ আছে। বিমা মাত্ৰই
বাং বহুসংখ্যক পৰিচালন।

বিমাৰ আৰম্ভণি বহুত পুৰণি যদিও
ইয়াৰ আনন্দ-উল্লাস, বাং বহুসংখ্যক জনপ্ৰিয়তা
হোম পোৱা নাই। এই আনন্দময় উৎসৱ
বহুত বহুত চৰাম বিক্ৰম মূৰ-অসম

আবহ জাতিৰ সুসংগঠিত শিমা পৰম্পৰা
বিমানানুযায়ী ।

সমাজত প্ৰথম নাৰীৰ স্বেচ্ছা চাৰী
তমা উচ্ছৃংখলা মৌল স্মিলাৰ সোৰ কৰি
সমাজ অক্ষমতা কৰাৰ উদ্দেশ্য উদ্ভাৱন
কৰি পুত্ৰ স্বেতকেন্দ্ৰিত হৈছে সৰ্বস্বত্ব
অৰ্থাৎ আৰম্ভ সমাজৰ পৰিৱৰ্তন
কৰি সমাজৰ চৰিত্ৰ গঠন কৰা
কৰে । এই বিমানযোৰ বোৰ পৰিৱৰ্তন
মন্ত্ৰেণে হোম যজ্ঞৰ মৌলদি অগ্নীক
সাক্ষী কৰি বৰ্ণপত্ৰীক অদ্বাদ্বীক
স্বীকৃতি দিছে ।

অনুষ্ঠানসমূহৰ লোকাগীতৰ অন্যতম
সম্বাদ হৈছে বিমানানুযায়ী । অগ্নীমণ্ডল বিমান
অনুষ্ঠানৰ বিভিন্ন স্তৰত উপলব্ধ কৰি
গোৱা গীত হৈছে বিমানগীত বা বিমানানুযায়ী
বিমানানুযায়ী বিমান অনুষ্ঠানৰ এক সুকীয়া
মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছে । বিমান গীত বোৰত

আমুৰ্তি তথা বচস্মিত্ত্বানুকম্পা সৰণ
 কল্পনা, দাক্ষাত্য জীবনৰ আদৰ্শ, কইনা
 উলিঙ্গাট্ট দিগ্ৰাৰ কাৰুণ্য আদি বৰ
 সন্তোষমত্বে প্ৰেক্ষা পাইছে। আমুৰ্তিগুণৰ
 বিবাহৰ বিভিন্ন মুহূৰ্তত হোৱা গীতবোৰ
 এত্বেৰ্ণনৰ — শূদ্ৰাৰ সান্নিধ্য শূদ্ৰা গীত,
 দুৰাগৰ বান বনা গীত, জোৰনৰ গীত,
 গাঁঠিন শূদ্ৰা গীত, আদ্ৰ আৰু অৰ্ধবাসৰ
 গীত, পানী জোলা গীত, মাতৃ বতা গীত,
 নগ্ন কলোৱা গীত, দৰা-কইনা স্বপুৰা
 গীত, দৰা আদৰা গীত, গোপাট্ট পুজাৰ
 গীত, বৰন জোৱা গীত, কইনা উলিঙ্গা
 গীত, আঁঠে জোলা গীত, কইনা মাৰৰ
 সন্মুখত জোৱা গীত, কইনা আদৰি অন্য
 গীত ইত্যাদি। এত্বেৰ্ণনৰ সাজিত স্বচিন্দ্ৰন
 গীতবোৰৰ উপৰিও দৰাঘৰীয়াৰ আৰু
 কইনাঘৰীয়াৰ দৰাঘৰীয়াৰ জোকাই,
 আনন্দ উপভোগ কৰি এক প্ৰেক্ষাৰ গীত
 গায়। এনে গীতক 'জোৱা নাম' বা 'সিঙা

গীত' কোলায় হুম । উদাহৰণ দ্বাৰা -

ও মন জাগ্ৰুক

দৰাখৰাৰ মানুহ সিহি

অৰণ্যৰ জাগ্ৰুক

গীত:

গাঁওখনত খেচলিত বিমাণৰ সন্মুখ
উল্লেস কৰা হ'ল -

(১)

লোহা হালে জালে আবেলি বতাহে
লম্বা হালে জালে পাত হে।

আমাৰ আইদেউ নিচেই কুসলীয়া
মৈৰ কল্যাপাতৰ খুৰি

আটিব - বাজাতো কৰাঁলোৰ কঁহুটি
লোমিৰ বাজাতো দুটি।

(২)

ও গছৰ কোমল কুহি

জোঁটো পৰি গম্ভীৰ -

মা - দেউতাৰ চকুৰ স্নি

লোকে লোমা মাৰ।

জোষন- দিত্তে দিম্বা বিম্বা নাম :

সুদীর্ঘ বসন্তাষে পৰা চলি অম্বা- বিম্বা বা- বিবাত্ত- এক দীঘলীয়া স্বেচ্ছামুক্ত সামাজিক উৎসব । বিম্বাৰ আৰম্ভণি- জোষনৰ দিনাৰ পৰাই আৰম্ভ হয় । বিম্বাৰ এদিন আগতে জোষন দিম্বাৰ নিম্ন জোষনত জো, গেলুৰ, মণি, কইনাৰ বগদোৰ, গুল্লা আদি দৰাঘৰৰ পৰা আনি দিম্বা হয় । এই জোষনক চাই বিশেষে মাৰ-মণি পিছোৱা, সুৰত জো গেলুৰ দিম্বা বা টেকেলি দিম্বা বুলিও খেচলিত ।

জোষন- পিছোৱাৰ সন্মত বিবিধ সুৰৰ মিচা- মিচা ৰ বিম্বা নামে বৰতলী বজৰজনাট্ট থাকে । জোষন হ'ল বিম্বাৰ স্বেচ্ছা পৰ । ই এক লৌকিক স্বেচ্ছা । জোষনৰ নামেৰে দৰা- কইনাৰ বান-সীতা, বৃন্দ- বন্ধিণী, সুৰ-পার্বতী

আদি দেব দেবীৰ নাম সাতোৰ গাই
আছে।

জৌশনৰ সমস্ত দৰা কইনাৰ
হাত কিছুমান লোকাৰ পাগল কৰা
হয়। টাই বিশেষে কিছু অৰতম্য আছে।

জৌশন দিৰ্ঘণে মোৰা নাম -

(১)

হৰি তে দেউতাৰাৰ অন্তৰ্কাৰ

হৰি তে মোৰা তে আই দেউ

হৰি তে মাৰাৰ অন্তৰ্কাৰ মোৰা কি
বান বান

হৰি তে দাৰকাৰ জৌশন

হৰি তে অন্তৰ্কাৰ পটাইছে

হৰি তে হাতমোৰ কৰি মোৰা কি বান বান

হৰি তে বাৰীৰ পিছৰ মনো

হৰি তে কঁওলা উৰা

হৰি তে তিৰিষ কৰি কি বান বান।

হৰি তে আই দেউৰ গাইলৈকে

হুৰি হে জবুৰে জোৰাৰি-

হুৰি হে হুৰি- কি হুৰুতা জুগে কি বান্ধ বান্ধ

(২)

কল জোৰা- বান্ধনী, যিবো আঁদেউ আঁদনী
কোমিকোণৰ কোমিকোণ, সোনৰ বুলি পিছিচি

কল জোৰা- বান্ধনী, যিবো আঁদেউ আঁদনী
কোমিকোণৰ বুলি বোৰ, সোনৰ বুলি পিছিচি
কলসাই পেলালো কলৰে হুটি

কাপোৰ মোৰ আৰিছে, আঁদেউলৈ দুটি ।

সেইমোৰ কাপোৰ বাৰে কোৱোঁক পিছা
জিন্দেউ আঁহিলে ওঁটোই দিয়া ।

সোনৰ জাৰি জালা কপৰে গছা
লাউজটো আৰিছে গা লৈকে নটা ।

(৩)

আজি বাঁহেউৰ সৌভাগ্যৰ দিন,
শিৰত সেলুৰ ল'লা তুমি সৌন্দৰ্যৰ জিন
আজি বাঁহেউৰ জোৰণগনি
কহিলে বাঁহেউৰ বিদ্যা-

ମାଣି ଭୂମିବଳେ ଯାହୁତେ ମୋରା ବିହାରୀମ :

ବିହାର ଦିନା ସମାଜତ ଅନ୍ୟ ଏକ

ଓଲ୍ଲେଖନୀୟା ନିହନ ହାଲ ମାଣି ଗୋଲା ମେଲା ।

ଏହି ମେଲା ଦୁନୋ ସବତେ ସମାର୍ଥା ଶରଣା ହୁଅ ।

ମାଣି ଭୂମିବଳେ ମୋରାବ ଆଗତେ ଦୁର୍ଗତ

ଜାକି ଦୁଲାର । ଦଶା ସବବ ମରା ଅନା ଜାଉଳ

ଦୁର୍ଗତ ଉଦ୍ଧାରା ହୁଅ । ଦଶା ଆସବ ବଞ୍ଚିନାବ

ଆସବ ଗୋଲା-ମାର, ମୁହୁବା ମଞ୍ଜୁ ଆସବ

ଏକମର ବଞ୍ଚିନାବୀ ମାଗତ ବାହୁନ । ମାଣି

ସାର୍ବାରଣ୍ଡେ ଗୋ-ବିଗ୍ନ ଆଦିବ ମରାଉ ଗୋଲା

ହୁଅ । ଯଦିହୁ ଗୋ ବିଗ୍ନ ଅହଞ୍ଜଳ୍ୟତ୍ତ ଗହ୍ନ

ତେଣିଆ ମୁହୁରୀ ବା ଗାଦବ ମରାଉ ମାଣି

ଗୋଲା ହୁଅ । ଗୋ ଶୁ ମୁହୁରୀ ବା ଗାଦବ

ମାଣିକେ ମହା-ମହୁରୀବ ମାଣି ମାଣି ଭୂମି

ସାନ୍ତା ଦିହେ । ମାଣି ଭୂମିବଳେ ମୋରା

ଆଗତ ସରଳାବ ଓଢ଼ବତ ମାଣି ମୋରା ମାଣି

ଆମୁରୀମକଳେ ଓଢ଼ବିନ ଦିବ ମାଣି ।

ମାଣି ଭୂମିବଳେ ମୋରା ଦୈବକୀ ଆସବ

আমুৰ্ত্তি গৰুৰ আশে আশে দুৰ্গামা মাৰ ।
 পাৰী দুৰ্গামাৰ আশে আশে কটা বাঁধে তিনিবাৰ
 পাৰী কটা ঘৰটো পাৰীত তিনিবাৰ ঘূৰাই
 পাৰী তোলে । পাৰী কটা মাৰতে আমুৰ্ত্তি
 সুখিৰ লাগে কৰ পাৰী কটা দুৰ্গামা ।
 তাৰ পিছত পাৰী তৰা । পাৰীত উঠি আহি
 মেলাৰ জগত । পৰলৈ আহি দুৰ্গামাৰ
 দামত পাৰী তামি পিছত মৰলৰ বসত
 টেকেলি মোৰাৰ মিস্তম ।

পাৰী দুৰ্গামাৰ মোৰা নাম -

(২)

মাটি ঢাকি জগোৰা ।

গঙ্গাৰ জল আৰু গৈ- মাটিৰ ঢাকি জগোৰা,
 গম্বাৰ জল আৰু গৈ- মাটিৰ ঢাকি জগোৰা,
 আৰু জল আৰু গৈ- কল্যাণৰ হৈ,

মাটিৰ ঢাকি জগোৰা

দুৰ্গামাৰ জগোৰা

পাৰী দুৰ্গামাৰ উদ্দেশ্যৰ উদ্দেশ্য

(২)

বান্ধ কুম্ভ পানী তুলিবলৈ
বান্ধ কুম্ভ ওলাইছে দৈববাণী
হাৰি মোৰ অ', কামতে কলচি লৈছে ।
বান্ধ কুম্ভ মাঁঙ বেগে ধৰি
বান্ধ কুম্ভ নাপাওঁ হাতে ফেলি
হাৰি মোৰ অ', কতবা মজনা নৈছে ॥

(৩)

মুগা চন্দন তুলাসী,
ভিষা নে নভিষা
বাৰা তোমাৰ কলসী ।
জীৱন্ত বিচাৰে- মুগা চন্দন তুলাসী,
জীৱন্ত নাগৰী মুগা চন্দন তুলাসী,
কৰিছে বিচাৰে তোমাৰ
মুগা চন্দন তুলাসী,
ভিষা নে নভিষা
বাৰা তোমাৰ কলসী ।

(৪)

ইপাৰৰ জবানৈয়া ঐ জাৰ্ণী

জিমাৰুৰে চৌ

আগুৰে বৰগৰ্গী বাধা ঐ জাৰ্ণী

ভিষিক্ত হৈ নৌ

বাগ বুম্বৰ জগজ্জিৰ সন্মোদা

বাগ বুম্বৰ আছলৈ নাচাৰা

হৰি মোৰ ঐ, আগুৰা আছিল আছিল হৈ

বাগ বুম্বৰ আগুৰা আছিল

বাগ বুম্বৰ বুম্বৰ জগজ্জিৰ আছিল

হৰি মোৰ ঐ, তেতিয়া বৰিবা কি হৈ ॥

(৫)

বাৰী জাৰুৰ কৰুদে

সোত দিমা জৰুৰে

বাউদেউ আছে নমোনে

ভাত সান দুৰুৰে ।

দশা কষ্টনা হোৱাওঁতে হোৱা বিম্বা নাম :

বিম্বাত দশা বা কষ্টনাক সা বঁহুৱাওঁ
 এটা পৰম্পৰা। আমূলীয়াফলো ছলি অনা
 পাৰ্শ্বাৰে দশা কষ্টনাক বৰ দাঁৰাত বহুৱাই
 হাতৰ ওমোলা দশা কষ্টনাৰ মূৰত মৈ
 গৈ ওপৰত হোৱাৰ আঙুটি দি তেল দিছে।
 তাৰ পিছত মৰিবে মূৰ আঙুৰি মাত্ৰ-
 মালিৰি সানি ছলি অনা পাৰ্শ্ব দশা বা
 কষ্টনাৰ গাত দিছে। বৰ্ষা পৰিমাণকৈ
 আদি কৰি সৰুতোৱে দশা বা কষ্টনাক
 মাত্ৰ মালিৰি সানি বঁহুৰ লোতাৰে
 পাঁচ বা সাত বৰ্ষা পাৰ্শ্ব দিগৰ
 লাগে। সা বঁহু হোৱাৰ পিছত দশা বা
 কষ্টনাৰ মাক আদি দুৰ্ভিষত মৰা
 ভাৰিৰ পৰা সা দিব আৰু আমদাত
 লৈ গিৰা মৰাণে এবাৰ টোৱাই আৰু
 এবাৰ দশা বা কষ্টনাৰ মৰাণে টোৱাই
 পিছত মূৰৰ ওপৰত কেঁটগাৰাকী মাত্ৰ

ଆମୁଡ଼ିଲେ ଡାଉନ ହାତେ ମୋ ଶାମ ଖାସ ।

ବିଶ୍ୱାସ ଦିନା ଦଶା ବଢ଼ିଗଲା
ଗୋସ୍ତରାସ ମିଛୁତେ ସତ୍ତୋବା ହସ । ଗୋସ୍ତରାସ
ସମୟେ ଶାମଣୀ-ଆମୁଡ଼ିଲେ-ସିନ୍ଧୁ-ସିନ୍ଧୁ
ବିଶ୍ୱାସାଶ୍ରୟ ଓପଡ଼ାଉ ଦିଲେ ।

~~କ୍ଷଣ~~ ବଢ଼ିଗଲା ଗୋସ୍ତରାସ ସମୟେ ଗୋସ୍ତରା
ବିଶ୍ୱାସାଶ୍ରୟ :

(୧)

ଓଲଟି ଆମ୍ଭ ଆଉଁସେ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୁବାସ
ଦର୍ଶନ ବାଜେ

ହାସତେ ଗୋସ୍ତରାସ ଆମ୍ଭେ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ନକାଶିବା ଜାଣେ

ଓଲଟି ଆମ୍ଭ ଆଉଁସେ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆହୁଲିକ ଦେଖି
ଅତ' ଯେତା ବେ ଆହୁ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ଶେଷାକ ଗୁଣେଇ
ଓଲଟି ଆମ୍ଭ ଆଉଁସେ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆଡ଼ିତ ବଢ଼ିଲେ
ଜାଣି

ଗଣକ ଗଣିତ କରେ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ଶେଷ ଧରି ମାନ୍ୟ ।

ওল্লাই আতা আউদেগে ঐ জালাই কদমতে বঁধি
তোহাৰ তোহাৰ মাগে ঐ জালাই অতি মতন কৰি ।

(২)

বাম বাম বেগুতে ঘৰিমে
বাম বাম বিজ্ঞান দুগৈ পাগা
বাম বাম মোমাই জনম পাঁৰাত বহা হে ।
বাম বাম ডানম বাৰপাঁৰা
বাম বাম তলে জাৰি গুৰা
বাম বাম বহিছে মোহাৰ ডেকুৰা হে ।
বাম বাম মূৰত তেল দিবা (উকলি)
বাম বাম বাগে মিটিঙি বা
বাম বাম তেলিমাই মোগাব তেল হে ।
বাম বাম মাগে হোমোৰা
বাম বাম মল্লি হোমোৰা
বাম বাম হোমোৰা নাদুৰ পাৰী হে ।

(৩)

বগলদা বাইদেউ বগলদা জেন
চক্ৰস পাণী জেন বগলদা
চক্ৰস পাণী জেনগাম যদি
জোটাৰ পাণী জেনগা জেন ।

দশা জোতাৰ পাণী সমস্ত জোতা বিদ্যাবানঃ

(১)

জাহ্নু বৈদ্যে ষাঁহিচা
পাণী বৈদ্যে জামিচা
বগল বগলদা দাদা বুদ্ধি
ইসাক কট বগলদা ।
একো কট জোতা বাই
বাই কট জোতা বাই
এইকল কট লকলিচা
জোতা জোতাৰ আশা বাই ।

(২)

বান সীতাঈ সেনৈক
দলমলী সেনৈক
জাত জাত ব' দেউতাক
জোতাঈ আছে সেনৈক ।

চতুৰ্থ অধ্যায় : বাজাৰ্জীত বাজুৰুদ্বি গাঁৱৰ
বিহুনাৰ :

অন্তৰ্জাতিক জোৰগীতসমূহৰ ভিতৰত
গোৱতে বিহুগীত বা বিহুনাৰ বৰ্ণনা
উল্লেখযোগ্য। অসমৰ জোৰ সমাজত
পালিত বসন্ত উৎসৱ মূলতঃ কুমি
উৎসৱ। এই উৎসৱ বছৰৰ দিন দিন
সময়ত তিনিবাৰ পালনা কৰা হয়।
কুমি বৰ্ষৰ আৰম্ভণিত, কুমি বাঢ়ি অহা
সময়ত আৰু কুমি চপোৱাৰ পাছত।
অন্তৰ্জাতিক জোৰগীতৰ বাবে বহুত
মেতি আৰম্ভণিৰ আৰু মাত্ৰ বিহু
সামৰি উৎসৱ।

বসন্তৰ পৰৱৰ্তী মেতিয়া প্ৰকৃতি
সজীৱ আৰু চৰা বৰি উঠে, বৰি বিৰঙণ
মূল্য পাত্তে ৰখি পুৰে, জোৰগীত
সংগ্ৰহ

আৰু বুকুটি চৰাইৰ মন উত্তলা কৰা
 মাতৃ ডেকা - গাভৰুৰ মনত চা - বসন্তৰ
 উদ্ভাসত জগাই তোলে আৰু প্ৰকৃতিৰ
 আশ্বাসত মৌৰি দুই ডেকা - গাভৰু
 আগবাঢ়ি আহে জীৱনৰ উদ্ভাস
 বৰষুণে । বিহুগাঁতৰ মাজেৰে হেঁচা
 পৰা বৰষুণৰ মনৰ উদ্ভাস বৰষুণ
 বাসনা হোৱা । সেয়ে -

(১)

ডাইলো ডাই মাৰিলে মাৰিমাগ নদীয়া
 নোমাগে বুকু দে ডেকা
 বিহুগো মাগে মাৰি বাগি মাটৰ হেঁচা
 দাশিমাট দি মাগ ডেকা ।

বিহুগো চত মাইমা ব'দে ভৌ ভৌ
 পেটতো লাগিছে ডেকা
 ভিন্নমো নাইলি ভিৰালো নাইলি
 বৈচাট মাগো হেঁচা ডেকা ।

(২)

বড়োবান্ধের তেলোটি ও বরবান্ধটি
গোড়ো গো হাতিজাতি ও বরবান্ধটি
খিড়ো দেপাষ অগিয়া সাত
হুগাষ সাজ পিখিগো অ' বরবান্ধটি
হোপাত মুগা হুজিগো অ' বরবান্ধটি
বিহু-বিহু-গাতিছে নাভো নাভো গাতিছে
গাত।

(৩)

বড়াকৈ তেলোটি এ ওনী কোলো ডিলাই-
দিগে ওনী কোলাই-দিগে ওনী

দুশততে হেতকাষ কোল।

নাভোতে নাভিষি এ ওনী তেলোবৈ

নাভোত নবখিষি হুগা ॥

বড়াকৈ তেলোটি এ বরবান্ধ আয়ে দিগে
ডিলাই বরবান্ধ আয়ে কোলাই দিগে
বরবান্ধ দুশততে হেতকাষ কোল।

বজাঙ্গে বজাবি এ ককট্ট দেজোটি ডালকৈ
ককট্ট দেজোটি

ডেওত নাকষিষি ডুঙ্গ ॥

(৪)

চ'তবে জোমতে বহাগে পাত্তোহি

গাছে বনে সন্ধ্যাতো এই পাত ।

আজি বিহু তালী ত দেজ দেঁয়া বাধিলে এ

নাহে নাহে ন্যাসিছে গাত ॥

(৫)

বৈ জো বৈ বিজাঙ্গে বজাবে স্বতেবী

বৈ জো বৈ বিজাঙ্গে এই সুগলি

বৈষ হাটতে বেগনে সুব ডুখিলে এ

দেখাই দেহেব সুগলি ।

ইঁচৰিৰ বিত্ৰগীত :

বহাগ বিত্ৰৰ এক শুক্লপূৰ্ণ অংগ
 ইঁচৰি। ই প্ৰবাসসকলৰ এক সুৰীয়া
 অনুষ্ঠান। গৰু বিত্ৰ গাঠৰা মানুহ বিত্ৰৰ
 দিনাৰ পৰা দেবসকলে যেনে যেনে গৈ
 জোন, টকা, পৈঁচা আদি বাদ্য বজাই
 গৃহভূমি অংগল বসন্তা কৰি দক্ষিণা
 সংগ্ৰহৰ কাৰণে বিশেষ বৰণৰ গোমা
 গাম আৰু গৃহভূমি অনুষ্ঠান সাপেক্ষে
 বিত্ৰ মাৰে। ইমানে ইঁচৰি বুলি কোৱা
 হয়। "ইঁচৰি স্তোত্ৰ টাই আহোম সকলৰ
 অৱদান।" ইঁচৰি শব্দটো টাই ভাষা গোমাই
 সন্মত। টাই আহোম ভাষাৰ ২-ছ-ৰি-ৰ
 পৰা আহিছে। '২' মানে ডিঙৰি ডিঙৰি,
 ছা মানে আঁৰীৰাদ, স্তোত্ৰ বসন্তা
 'ৰি' মানে উৎসাহিত হোৱা। গৃহভূমি
 ইঁচৰিত দিনা আঁৰীৰাদৰ অংগলব্দ বুলি

বিবেচনা কৰে। সোমোৱে গমছাই আশাই
আগবঢ়াই ইচৰি দলৰ আশীৰ্বাদ শ্ৰৱণ
কৰে -

(১)

“ ইচৰি বাই ও দলৌ ভৰাই
আমি মে আছো ইচৰি গাই।”
ইচৰি বাই ও দলৌ ভৰাই
আমোলা মোকা পানহুচি বাদৰ আশাই
এটা বাঁহৰে তেৰটা কামি।
বহাগৰ বিহুতে আৰিছোঁ আমি ॥
ওপৰে বৰমুণা তলৈ মোকা।
ইচৰি গোৱা লৰাইতৰ বিজাই দেৱা।”

(২)

দেউতাৰ পদুমিত গোকাইছে মাৰ্গৰী
কেতেকী ~~বলৈ মজাই~~ ^{বলৈ মজাই} ~~বলৈ মজাই~~ ^{বলৈ মজাই} গোবিন্দাই বাগ।

ଗର୍ବମୌଳୀ ଗର୍ବ ଚକ୍ରାନ୍ତେ ଘୋରା ବିହଗୀତଃ

ଅଗମ୍ୟା ଶୋକସମାଜତ ହୁମ୍ୟତଃ
 ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ । ବୁଦ୍ଧି ବର୍ଗର ଅନ୍ତରାଳ ଗାନ୍ଧାରୀ ।
 ଗର୍ବ ଗାମୀନୀ ଅଗମ୍ୟା ଶୋକର
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାନ୍ୟ । ଶେଷେ ଶାନ୍ତରା ଆଶ
 ଗାନ୍ଧାରୀ ଶୋକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଗମ୍ୟା ସମାଜତ
 ଅତୀତରେ ନବା ଚଳି ଆସିଛି । ଅଗମ୍ୟା
 ଶୋକ ସମାଜେ ବାସନା ବର୍ଗ ନେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ଶାନ୍ତ ଗର୍ବ ଗାନ୍ଧାରୀ , ଶି ସବାତୋକେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
 ଗର୍ବ ଚକ୍ରାବର ବାସେ ଶିଶୋଦିତ ବର୍ଗବମୁଖୀନୀ
 ଶିଶୋବମୁଖୀନୀ ଗର୍ବମୌଳୀ ଶୋକେ ।
 ଗର୍ବମୌଳୀ ଚକ୍ର ଚକ୍ରାବି ଅନ୍ତରାଳ ଆଦିତ
 ଗର୍ବ ଚକ୍ରାବେ ବର୍ତ୍ତେ ଶାନ୍ତର ବର୍ଷବର୍ଷେ
 ଶିଶୋବ ଶୀତ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ । ଶିଶୋବର
 ଗର୍ବମୌଳୀ ଶୀତ ଶୋକେ ।

ଗର୍ବମୌଳୀ ସବଳର ଶାନ୍ତ ହୁଏ ,

গৰগমীমাৰ গীতত গৰগমীমাৰ মুক্ত মনৰ
স্বৰগীয়া-ৰ লক্ষ্য বৰষণীয়া ।

গৰগমীমাৰ গৰু ভৰাট্টতে গোৱা
গীত হ'ল -

অ' বৰগোঁ আনু
ওঁ আৰি আনু
অ' সৰগীয়া হৈ আনু
অ' বৰগী হৈ আনু

অ' মুগী হৈ আনু
অ' বৰগী হৈ আনু
অ' পাগোঁ হৈ আনু
আৰি ওঁ আনু
গোৱৰ্গৰ পৰত
গৰু ভৰে হৰি
ৰেজা দেৱা অকৈ লাপাট ।

ଦେଖିବୁ ଗାଉଁଶର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ଶୋରା
ବିହୁ ଗୀତ :

(୧)

ବାହୁଡ଼େ ତାଗୁଣେ କର୍ମେ ଡବାଇଁଆଣି
ବିହୁ ଜେମାସିବା ଡାନ୍ତି,

ଡହକି ଜିମ୍ବାବୀ ଚକଟା ମାସିତି
ଦେହେକେ ଚକଟା ମାଣି ।

ଆକରି ସିଲ୍ଲୀରେ ମାକେ ଓ ଜାହୁରୀ
ଆକରି ସିଲ୍ଲୀରେ ମାକେ

ଆସବ ସସତେ ଆହୁ ବାସ ବହୁ
ଆସବ ବାସ ବହୁ ମାକେ ।

ଆସବ ଆନେକତ ଗିରମ ଜଗାମା
ଆସବ ଆନେକତ ଭେନି,

ମୋଷେ ଆନେକତ ହାଲି ଓ ଜାହୁରୀ
ମସକତ ସିଦ୍ଧି ମାଣି ।

পঞ্চম অধ্যায় : রাজাস্টাট বাহুবলি গাঁৱৰ
বিদুৰকি গীত :

শিশুৰ বিদুৰকি বুলি মি গীত পদ হোৱা
হয় একেই বিদুৰকি গীত হোলে। বিশ্বৰ
সকলো ঠাইতে এই বিদুৰ গীতৰ স্ৰবণ
আছে। বিদুৰকি গীতৰ বাঁহ নাম বুলিও
কোৱা হয়। শিশুৰ চৈত্ৰ, ভেম, অতিমান
ভুলনাখীল আৰু হেঁচৰোৰৰ স্ৰবণ
ঘটে শিশুৰ কান্ধোৱে। কান্ধোৱা বন্ধ
কৰি শিশুৰ জ্ঞান কৰাটো বৰ সখ
বগল নহয়। সিহঁতে একেৰে বুৰুঙে,
একেৰে বুৰুঙে। বিদুৰ গীতৰ এনে এক
স্বৰ্গীয়া আবেদন আছে, যিয়ে মোৰ
সকলো শিশুকে সন্তুষ্ট কৰি আনন্দ
দান কৰিব পাৰে। শিশু জন অতি সৌন্দৰ্য,
আলমুৱা হেঁচৰে স্নেহৰ সোৱণ হাঁটনা
বা কৰ্ম অনুৰাগ কৰিব হোৱাৰে।
সিহঁতৰ মনে বাহুৰ অৱস্থা, হৌলিক

অତ୍ୟନ୍ତ শ্রীনা বা বর্ষাষ মাদত শ্রীনা
শ্রীনা - বিজাষ - শ্রীনা । শ্রীনা গীত
শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা
শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা
শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা
শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা
শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা
শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা

শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা
শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা - শ্রীনা, শ্রীনা

(১)

শ্রীনা - শ্রীনা এ এটি শ্রীনা,
শ্রীনা - শ্রীনা শ্রীনা,
শ্রীনা - শ্রীনা শ্রীনা

(২)

শ্রীনা - শ্রীনা এ শ্রীনা শ্রীনা,
শ্রীনা - শ্রীনা শ্রীনা শ্রীনা

(৩)

শ্রীনা - শ্রীনা শ্রীনা এ,
শ্রীনা - শ্রীনা শ্রীনা এ

মহা অৰ্ঘ্যাসু :

গীত : ৰাজাৰ্মাট বাৰুগুৰু গাঁৱৰ ম'হু হুন্দা

মহা হুন্দা বা ম'হোহো উৎসৱ নামনি
 অসমৰ এটি আশোৱজনক বৰ্ম নিৰপেক্ষ
 অনুষ্ঠান। আশোৱৰ পুৰ্ণিমা তিথিত এই
 উৎসৱ উদ্‌যাপিত হয়। সিদিনা গৰ্খুণি
 হোৱাৰ লগে লগে গাৰৰ ডেকা ল'ৰা
 বোৰে দল বান্ধি হাতত টোকেৰ লৈ
 গগ্ৰো লোকৰ ঘূৰে ঘূৰে গৈ টোকেৰে
 টোকেৰে কেৰা গুৰাঠী ল'ৰা দুটি গাঁও গাম
 আৰু গুৰুতক আৰ্জীবাদ দিয়ে। তাৰ
 বিনিময়ত গুৰুতক তেওঁলোকলৈ ডাউল,
 পা-পটুতা আদি আগবঢ়ায়। অকল্যেই
 মহা হুন্দা গীতৰ প্ৰকাশনীতি, ভাসা
 আদিৰ পামৰ্য্য পৰিলক্ষিত হয়। ^{সিদ্ধি} ~~অন্য~~
 মহা হুন্দা গীতটি উল্লেখ কৰা হ'ল -

ଭେ' ହସି ଅହମ୍ମୋ
 ଅହମ୍ମୋ ଦୁବା ମାଟି ଜୋ
 ଅହମ୍ମୋ ଅହମ୍ମୋ ଅହମ୍ମୋ ଦେ
 ଅହମ୍ମୋ ଅହମ୍ମୋ ଅହମ୍ମୋ ଦେ
 ଅହମ୍ମୋ ଅହମ୍ମୋ ଅହମ୍ମୋ ଦେ । (ବିଶ୍ୱାସ)
 ଅହମ୍ମୋ କାହା ଦୁନ ଦୁନ
 ଅହମ୍ମୋ କାହା ଦିନାକ ଅହମ୍ମୋ
 ଏହୋଷ ସବ ଲାସି ଡାସି
 ଲାସି-ଡାସି ମାଟିରେ
 ଅହମ୍ମୋ ନାହାନ୍ତି ମାଟିରେ
 ଅହମ୍ମୋ ନାହାନ୍ତି ବାହାରି ଅହମ୍ମୋ
 ଏହୋଷ ସବ ଦେହାବସା ହୋଇ ।
 ଏହୋଷ ସବତ କିହୋଷ ବହା
 ଅହମ୍ମୋ ବାହାରେ ଡାହା ଡାହା
 ବାହାରେ ମାତ ଡାହା ମିଶି
 ଅହମ୍ମୋ ମାତେ ଡାହା ଡାହା
 ବାହାରେ ମାତ ଡାହା ଡାହା
 ଅହମ୍ମୋ ମାତେ ଡାହା ଡାହା

ସଂକ୍ଷେପ ଅର୍ଥାତ୍ :

ଉପସଂହାର :

ଜ୍ୟୋତିର ସାହିତ୍ୟ ହେଉ ଅନନ୍ୟାୟା ଜ୍ୟୋତିର
 ସମାଜର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଂଶ । ସାଧ-
 ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅତୀତର ସେହିମିତ ବିଚ୍ଛୁ ଶିକ୍ଷା-
 ନୀତି, ବିଚ୍ଛୁ ଆଦର୍ଶ, ବିଚ୍ଛୁ ଧର୍ମର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ
 ଆଦି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଆଧୁନିକ ସାହିତ୍ୟ
 ସମ୍ଭାର ଯୋଗୁ ଅତୀତ ଜ୍ୟୋତିର ସାହିତ୍ୟର
 ସେହିମିତ ଦେଖା ଦେବା ସମ୍ଭବ । ତାହା ଆମର
 ସମାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତଥା ଆମର ନୀତି-
 ଆଦର୍ଶର ସ୍ଥଳ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଆମି ଜ୍ୟୋତିର
 ସାହିତ୍ୟରେ ବର ମିଳେ ।

ସେହିପରି ଏହି ଆଦି-
 ସ୍ଥଳ ଧର୍ମର ସ୍ଥଳ ସେହିମିତ
 ସେହିମିତ ସମାଜ ଆଦର୍ଶର ସ୍ଥଳ
 ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଅନନ୍ୟାୟା

শোকাৰ সান্নিধ্যত শোকাৰোমা বা শোকা
সান্নিধ্যৰ অৱদান মনোহৰ । অসামৰ
জাতিৰ ভাৱত হেৰুৱি মাৰিবলৈ
হেৰুৱি মাৰিব লাগিব শোকাৰ সান্নিধ্যত ।

শোমত আদি বৰ পাৰো দে
পাৰ্য্যকৰ বিষয়বস্তুৰ লগত আমাৰ
জিলাৰী হোৱাৰ বাবে চিকিৎসা সুসংগী
অনুভৱ কৰিছো তথা ওপৰম্যতলৈও
জিহ্বাৰ এনে বিষয়ৰ সাক্ষ্যে অনুভৱিত
কৰিবলৈ হেঁচা কৰি মাৰ ।

ঃ শ্ৰেণীপঞ্জী :

মোঁচ জীৱন চন্দ্ৰ : সৃষ্টিৰ আনন্দময় উৎসৱ
বিদ্যা আৰু বিদ্যাবান,
২০০৬, গুৱাহাটী

গাঁহা ডাঃ অনুৰুদ্ধ : বিদ্যাবানৰ বৰপেৰা,
২০১১, গুৱাহাটী

উটোৱাৰ্স ড° বসন্ত কুমাৰ : অসমীয়া লোকগীত
সমীক্ষা, ২০০৭,
পানবজাৰ, গুৱাহাটী

জাৰ্মা নবীন চন্দ্ৰ : অসমীয়া লোক সাহিত্যৰ
সুৰঞ্জী, ২০২১, মোৰাৰ্ণাট।

ঃ সংবাদ দাতা : ১

১) নাম : শ্রী অজিৎ বর্মণ

গাঁও : বাজারমাট বালুপুন্ডি

বয়স : ৬০

২) নাম : গৌতম দেউৰী

গাঁও : বাজারমাট বালুপুন্ডি

বয়স : ৪৬

৩) নাম : হারিষ বড়ো

গাঁও : বাজারমাট বালুপুন্ডি

বয়স : ৪৭

৪) নাম : বিজয়া বৈশ্য

গাঁও : বাজারমাট বালুপুন্ডি

বয়স : ৭০

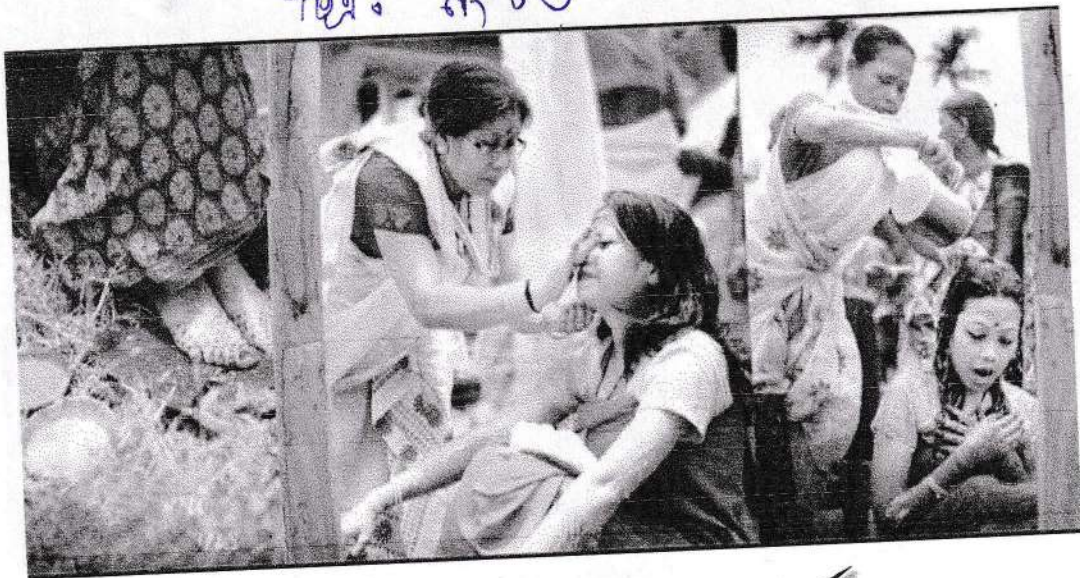

জোষণ দিয়া পর্ব

চিত্রনং ২ পানী তোলা পর্ব

ছবি: নং ৫৬

কইনা নোওরা পৰ্ব

ছবি নং ৫৮

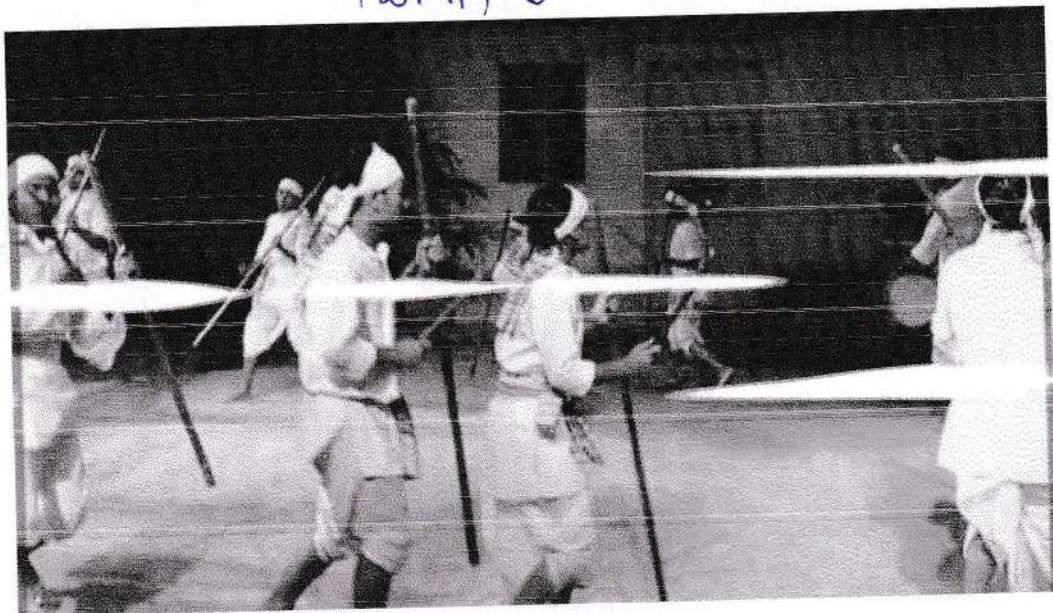
বিহু

ছিন্ন : ৫

হুঁচবি

ছিন্ন : ৬

মহোহো

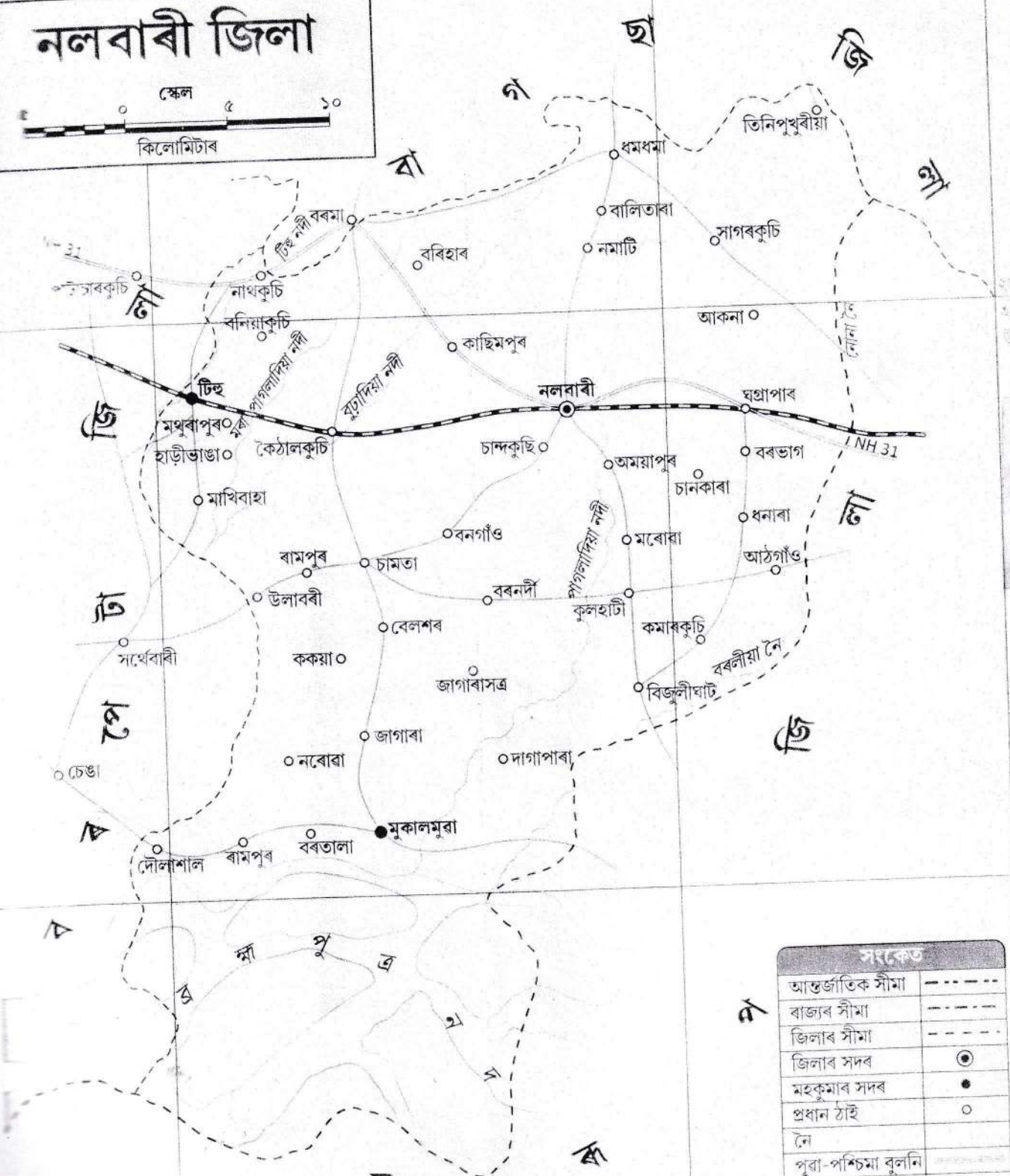
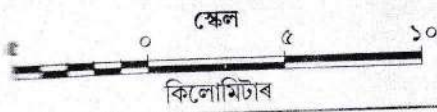
নলবাৰী জিলাৰ মানচিত্র :

২৯

৯১° ১৫' পূঃ

৯১° ৩০' পূঃ

নলবাৰী জিলা

সংকেত	
আন্তর্জাতিক সীমা	-----
ৰাজ্যৰ সীমা	-----
জিলাৰ সীমা	-----
জিলাৰ সদৰ	●
মহকুমাৰ সদৰ	●
প্ৰধান ঠাই	○
নৈ	~~~~~
পূৰ্বা-পশ্চিমা বুলনি	~~~~~
ৰাষ্ট্ৰীয় পথ	~~~~~
পকী পথ	~~~~~
ৰেলপথ	~~~~~

৯১° ১৫' পূঃ

৯১° ৩০' পূঃ